

Gymnázium, Sušice, Fr. Procházky 324

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

zpracovaný podle RVP ZV a RVP G

Obsah

1. Identifikační údaje.....	1
Předkladatel	1
Zřizovatel.....	1
2. Charakteristika školy	3
Velikost školy	3
Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)	3
Charakteristika pedagogického sboru	4
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	4
Umístění školy, charakteristika žáků	5
3. Charakteristika ŠVP	6
Zaměření školy	6
Profil absolventa	6
Organizace přijímacího řízení	6
Organizace maturitní zkoušky	7
Výchovné a vzdělávací strategie	8
Výchovné a vzdělávací strategie v jednotlivých předmětech	11
Český jazyk a literatura	11
Anglický jazyk	13
Německý jazyk.....	15
Španělský jazyk	17
Matematika, fyzika, informatika	20
Dějepis, občanská výchova, základy společenských věd	22
Zeměpis.....	23
Chemie	25
Biologie	27
Hudební výchova, výtvarná výchova	28
Tělesná výchova	29
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	30
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	30
Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	31
Poskytování poradenských služeb ve škole	32

Začlenění průřezových témat	33
4. Učební plány	37
Učební plán – nižší gymnázium.....	37
Učební plán – vyšší gymnázium	38
5. Učební osnovy	39
Český jazyk a literatura	39
Charakteristika předmětu	39
Průřezová témata v předmětu český jazyk a literatura – ZV	41
Průřezová témata v předmětu český jazyk a literatura – G	43
Anglický jazyk	45
Charakteristika předmětu	45
Průřezová témata v předmětu anglický jazyk – ZV.....	46
Průřezová témata v předmětu anglický jazyk – G	48
Německý jazyk.....	50
Charakteristika předmětu	50
Průřezová témata v předmětu německý jazyk – ZV	51
Průřezová témata v předmětu německý jazyk – G	52
Španělský jazyk	53
Charakteristika předmětu	53
Průřezová témata v předmětu španělský jazyk – G.....	55
Matematika.....	56
Charakteristika vyučovacího předmětu	56
Průřezová témata v předmětu matematika – ZV	58
Průřezová témata v předmětu matematika – G.....	59
Informatika.....	60
Charakteristika předmětu	60
Průřezová témata v předmětu informatika – ZV	61
Průřezová témata v předmětu informatika – G.....	62
Dějepis.....	64
Charakteristika předmětu	64
Průřezová témata v předmětu dějepis – ZV.....	65
Průřezová témata v předmětu dějepis – G	66
Občanská výchova	67
Charakteristika předmětu	67
Průřezová témata v předmětu občanská výchova – ZV	68

Základy společenských věd	70
Charakteristika předmětu	70
Průřezová témata v předmětu základy společenských věd – G	71
Fyzika	72
Charakteristika vyučovacího předmětu	72
Průřezová témata v předmětu fyzika – ZV	73
Průřezová témata v předmětu fyzika – G.....	74
Chemie	75
Charakteristika předmětu	75
Průřezová témata v předmětu chemie – ZV.....	77
Průřezová témata v předmětu chemie – G	79
Biologie	81
Charakteristika předmětu	81
Průřezová témata v předmětu biologie – ZV	82
Průřezová témata v předmětu biologie – G	83
Zeměpis.....	84
Charakteristika předmětu	84
Průřezová témata v předmětu zeměpis – ZV.....	86
Průřezová témata v předmětu zeměpis – G	89
Hudební výchova	91
Charakteristika předmětu	91
Průřezová témata v předmětu hudební výchova – ZV	92
Průřezová témata v předmětu hudební výchova – G.....	93
Výtvarná výchova	94
Charakteristika předmětu	94
Průřezová témata v předmětu výtvarná výchova – ZV	95
Průřezová témata v předmětu výtvarná výchova – G.....	96
Tělesná výchova	97
Charakteristika předmětu	97
Průřezová témata v předmětu tělesná výchova – ZV	98
Průřezová témata v předmětu tělesná výchova – G	99
Volitelné předměty.....	100
Konverzace v anglickém jazyce.....	100
Konverzace v německém jazyce.....	100
Základy ruského jazyka	100

Matematický seminář	100
Fyzikální seminář	101
Informatický seminář.....	101
Dějepisný seminář	101
Společenskovední seminář.....	102
Zeměpisný seminář	102
Biologický seminář	102
Chemický seminář.....	103
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	104
Pravidla pro hodnocení žáků	104
Způsoby hodnocení	104
Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech	105
Hodnocení chování žáka	106
Celkové hodnocení.....	106
Kritéria hodnocení.....	106
Autoevaluace školy	107
Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy	107
Cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení vlastního hodnocení školy	107

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZV a RVP G

- prima až kvarta osmiletého studia – podle RVP ZV
- kvinta až oktáva osmiletého studia, 1.–4. ročník čtyřletého studia – podle RVP G

Vzdělávací program: osmiletý a čtyřletý

Studijní forma: denní

Předkladatel

Název školy: Gymnázium, Sušice, Fr. Procházky 324

Adresa školy: Fr. Procházky 324, 342 01 Sušice

Ředitel školy: Mgr. Ivan Kratochvíl

Kontakty: ředitel: tel.: 376526407

fax: 376526407

e-mail: ivan.kratochvil@gymsusice.cz

kancelář: tel.: 376523313

e-mail: gymnazium@gymsusice.cz

web: www.gymsusice.cz

IČO: 61781444

IZO: 000077003

RED-IZO: 600009360

Zřizovatel

Název: Plzeňský kraj

Adresa: Škroupova 18, 301 00 Plzeň

Kontakty: tel.: 377195529

fax: 377195548

e-mail: posta@kr-plzensky.cz

web: www.plzensky-kraj.cz

Platnost dokumentu je od 1. 10. 2010.

K 1. 9. 2017 byl ŠVP aktualizován.

Mgr. Ivan Kratochvíl
ředitel školy

Podle tohoto dokumentu se vzdělávají žáci, kteří na daný stupeň gymnázia nastoupili před školním rokem 2017/2018.

Č.j.: Gy/274/2017

Poznámky k platnosti změn ve školním vzdělávacím programu

Změny v ŠVP jsou zpravidla platné současně pro všechny žáky školy od uvedeného data jejich platnosti. Výjimkou jsou podstatné změny, které se týkají přeskupení vzdělávacího obsahu (např. změna hodinové dotace v učebním plánu, přesun tématu či větších částí obsahu z ročníku do ročníku apod.). Tyto změny se ve vzdělávání žáků projeví teprve až s jejich nástupem na daný stupeň gymnázia. Žáci, kteří v okamžiku, kdy tyto změny vstupují v platnost, mají za sebou již část studia na stávajícím stupni gymnázia, dokončí své vzdělávání na stávajícím stupni gymnázia podle původní verze ŠVP. Pokud tedy například dojde k výše popsané podstatné změně ŠVP s platností od školního roku, ve kterém žáci budou studovat v tercii, potom se jejich vzdělávání v tercii a v kvartě bude i nadále řídit původní verzí ŠVP. Teprve s nástupem do kvinty (tj. s nástupem na vyšší stupeň gymnázia) se tito žáci začnou vzdělávat podle nového ŠVP.

Mezi změny, které platí současně pro všechny žáky školy od uvedeného data jejich platnosti, patří například změna nabídky volitelných předmětů a dalšího cizího jazyka a změna nabídky předmětů pro profilovou část maturitní zkoušky.

2. Charakteristika školy

Velikost školy

Cílová kapacita školy je 530 žáků. V současné době žáci studují ve 12 třídách: v osmi třídách studují v osmiletém studiu oboru 79-41-K/81 Gymnázium a ve čtyřech třídách ve čtyřletém studiu oboru 79-41-K/41 Gymnázium.

Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Honosná budova školy byla postavena podle projektu smíchovského architekta Skřivánka v roce 1911. Součástí je Smetanův sál, původně kaple, s kapacitou 199 míst. Škole patří i rozsáhlý dvůr, kde se nacházejí sportoviště a zahrada. Budova je centrálně vytápěna plynem. V současné době se vyučuje ve 22 učebnách, z toho je 11 odborných (F, Ch, B, Vv, Hv, J1, J2, Inf1, Inf2, D-Z, laboratoř Ch). Pro výuku a potřeby žáků a pedagogů jsou ve škole dvě plně vybavené učebny informatiky, počítače v jednotlivých kabinetech a ve všech učebnách. Dále škola disponuje notebooky pro přípravu pedagogických pracovníků a nově i pro výuku. Výuku v jednotlivých předmětech zefektivňují i další učební pomůcky jako dataprojektory, interaktivní tabule, vizualizery nebo tablety. Všechny učebny disponují v současnosti didaktickou technikou a pevným připojením k internetu. Školní budova je též pokryta Wi-Fi připojením.

Všechna podlaží jsou vybavena toaletami, rekonstrukcí prošly v roce 2006 šatny s příslušenstvím u tělocvičny. Osobní věci ukládají studenti do šatních skříněk v suterénu školy. V suterénu mohou žáci využít i služeb kantýny, jejíž existence ale závisí na zájmu soukromého provozovatele. Výuce tělesné výchovy slouží kromě vlastní tělocvičny i víceúčelové sportovní hřiště s umělou trávou, které bylo vybudováno v roce 2006. Formou pronájmu škola využívá též krytou halu a zimní stadion. Žáci hojně využívají školní žákovské knihovny s více než 5 000 knihovními jednotkami. Škola nemá vlastní jídelnu, žáci i pedagogové docházejí na obědy do blízké ZŠ Lerchova (cca 5 min chůze). V roce 2014 proběhla úplná rekonstrukce a modernizace laboratoře chemie. V tomto období také proběhla generální oprava střechy celé budovy a byl zprovozněn výtah pro bezbariérový přístup do všech pater školy. V roce 2015 byly z prostředků ROP Jihozápad a za přispění Plzeňského kraje kompletně zmodernizovány nevyhovující a zastaralé odborné učebny fyziky, chemie, biologie a informatiky. Proměnily se na multifunkční učebny s mnoha novými učebními pomůckami. Současně byla zmodernizována školní digitální síť, včetně nového serveru. Dlouhá léta neřešený havarijní stav šaten se podařilo napravit roce 2016. Byly komplexně zrekonstruovány šatny pro studenty v suterénu školy. Současně se realizovaly i komplexní odvodňovací práce okolo budovy, které vyřešily pronikání spodní vlhkosti do suterénu školy. V roce 2017 bylo Gymnázium

vybaveno zabezpečením vstupů do budovy pomocí čteček otisků prstů, zmodernizovalo se celé elektronické zabezpečení objektu.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor čítá cca 30 vyučujících, všichni vyučující jsou odborně kvalifikováni, jednotlivé sekce předmětů řídí předsedové předmětových komisí. S žáky pracuje výchovný poradce a metodik prevence. Škola využívá i externích odborníků z praxe, kteří pomáhají např. při výuce 3D technologií nebo robotiky.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola pravidelně pořádá seznamovací kurz pro žáky 1. ročníku osmiletého i 1. ročníku čtyřletého studia, výstupy z této akce jsou vesměs kladné. Cílem kurzů je vytvoření správného pracovního kolektivu, pro třídní učitele získání prvních poznatků o žácích a jejich chování např. i v zátěžových situacích. Oblíbené mezi studenty jsou i pravidelné lyžařské kurzy, cyklistické a vodácké kurzy. Snahou školy je, aby se studenti podíleli i na akcích charitativního charakteru. Gymnázium Sušice dlouhodobě spolupracuje s partnerskou školou Realschule Bad Kötzting z bavorského pohraničí, pravidelně se na akcích různého typu scházejí žáci i pedagogové obou škol. Rozvíjejí se i kontakty se švýcarskými studenty a kolegy z Uetendorfu.

Škola se zapojuje do mnoha projektů jako např. Erasmus+, OPVK – Podpora výuky jazyků, EU – Peníze středním školám, Theaterprojekt, Xterra – outdoorový závod pro ZŠ a SŠ, Comenius, Douzelage. Vybraní studenti studují či studovali na zahraničních školách v Německu, VB, USA, Francii.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola spolupracuje od 1. 1. 2006 se školskou radou. Ta je šestičlenná, dva zástupci reprezentují zřizovatele, dva jsou z řad rodičů či zletilých studentů a dva zastupují pedagogický sbor školy. Rada se schází dvakrát ročně, na zasedání je zván ředitel školy. Při škole pracuje též Spolek rodičů a přátel školy. Ředitel školy se na pozvání účastní schůzí Rady spolku.

Třídní schůzky organizuje škola pravidelně dvakrát ročně, a to zpravidla v listopadu a v dubnu, v případě potřeby u jednotlivých tříd i vícekrát. Základní údaje o chodu školy je možné nalézt na webových stránkách.

Na škole je zřízena studentská rada. Každá třída je zde zastoupena dvěma studenty. Schůzí studentské rady se zúčastňuje ředitel školy. Studenti zde prezentují své názory nebo názory svých spolužáků, dotazují se, přicházejí s návrhy, konzultují. Zástupce má škola i v krajském studentském parlamentu.

Škola je v úzkém kontaktu s PPP v Klatovech, v případě potřeby se obracíme na její zaměstnance, spolupráce je na velmi dobré úrovni. Pro studenty posledních ročníků organizujeme seminář „Svět práce“, zaměřený na možnosti uplatnění na trhu práce v rámci ČR i EU, na administrativní záležitosti...

V otázkách volby povolání je důležitým partnerem pro školu Úřad práce v Sušici.

Gymnázium Sušice spolupracuje se sušickým kulturním centrem (Sirkus). Podílíme se na organizaci řady kulturních akcí ve Smetanově sále i mimo budovu školy. Veřejnost je o dění v gymnáziu informována především v regionálním tisku – Sušických novinách a Klatovském deníku. Kontakt udržuje škola i s „Křesťanskou akademií“, která pořádá pro veřejnost ve Smetanově sále přednášky a besedy s významnými osobnostmi společenského a kulturního života. Gymnázium spravuje „Nadaci Ernsta Fürtha“. Tu založil v roce 1999 v New Yorku Alfred Strasser. Nadace finančně dotovala vysokoškoláky, jejichž rodiče dlouhodobě pracovali v Sole Sušice. V současné době finančně dotuje úspěšné vysokoškoláky z řad absolventů gymnázia.

Roku 2014 jsme navázali spolupráci se ZČU Plzeň a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy v Praze. Spolupráce probíhá zejména při organizování pedagogických praxí studentů a podpoře dalšího vzdělávání žáků i pedagogů.

Úspěšná je i spolupráce s místní ZUŠ při pořádání kulturních vystoupení.

Škola spolupracuje s místními firmami (např. formou exkurzí). Nejvýznamnějšími partnery jsou ZKD Sušice, Aster Pharma Sušice, či firma Compotech. Ta dlouhodobě materiálně i finančně podporuje výuku technických a přírodovědných předmětů na škole. Je významným zaměstnavatelem v regionu a pracují v ní též absolventi naší školy. Její zaměstnanci pomáhají též při výuce digitálních technologií.

Umístění školy, charakteristika žáků

Sušické gymnázium je významným centrem středoškolské vzdělanosti pro Sušicko, Horažďovicko i oblast Kašperských Hor. Velká část žáků školy dojíždí. Dopravní obslužnost je na dobré úrovni, čas výuky a rozvrh jsou upraveny tak, aby studenti ztráceli času co nejméně.

Naprostá většina žáků, kteří se ke studiu na sušickém gymnáziu hlásí, přichází s úmyslem pokračovat po maturitě v dalším studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole. Jsou to především žáci sušických a okolních základních škol, výjimečně i žáci ze vzdálenějších míst. Studentům se specifickou poruchou učení je věnována příslušná péče, nadaným studentům umožňujeme věnovat se ve větší míře příslušnému oboru, případně podporujeme jejich studijní pobyty v zahraničí (např. v Německu, Francii, VB, Izraeli, USA, ...).

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Prioritou sušického gymnázia je přinést žákům kvalitní středoškolské vzdělání, formovat jejich osobnost a připravit je na vysokoškolské studium. Jelikož jsme školou s všeobecným zaměřením, směřuje výuka v prvních letech k vybudování co nejširšího všeobecného rozhledu. V septimě a oktávě osmiletého studia a ve 3. a 4. ročníku čtyřletého studia si studenti vybírají z nabídky volitelných předmětů, a tím se profilují podle svého dalšího zaměření. ŠVP tak vychází vstříc individuálním požadavkům žáků a je zároveň dostatečně otevřený. Nabídka je široká, studenti volí předměty z oblasti matematicko-technické, přírodovědné, jazykové i humanitní. Nelze všeobecně opomíjet jazykovou vybavenost a vysokou úroveň ovládnutí PC. Je naší snahou, aby studenti byli pomocí rozmanitých vyučovacích metod a forem výuky motivováni k aktivnímu přístupu ke studiu, k hledání, k objevování, ...

Důraz klademe na kvalifikovanost pedagogického sboru jak po stránce odborné, tak pedagogické. Samozřejmě je další průběžné vzdělávání pedagogů i využívání PC ve vlastní pracovní činnosti.

Škola spolupracuje s městským úřadem i řadou dalších místních institucí, čímž posiluje vztah žáků k sušickému regionu. Snažíme se ve škole vytvářet atmosféru důvěry a otevřenosti. Považujeme studenty za partnery, vycházíme vstříc všem jejich aktivitám, které nejsou v rozporu s cíli gymnaziálního vzdělávání.

Profil absolventa

Usilujeme o to, aby absolvent sušického gymnázia byl člověk, který má zdravě nastaven hodnotový žebříček, dokáže komunikovat s lidmi, vyslechne názor druhého a přitom umí prezentovat názor svůj. Se svým všeobecným rozhledem i znalostmi nabytými podle svého zaměření i ve volitelných předmětech by měl úspěšně vykonat přijímací zkoušky na vysokou školu a ve studiu pokračovat. Absolvent naší školy je člověk, který je schopen pracovat v týmu, respektuje jeho ostatní členy. Je jazykově vybaven a není pro něj problém v cizím jazyce komunikovat, disponuje kvalitními znalostmi a dovednostmi v oblasti počítačové techniky, proto je schopen po složení maturitní zkoušky obsadit pozice na trhu práce v sušickém regionu i jinde. Je motivován k celoživotnímu učení, vychováván k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí školským zákonem, platnou legislativou a příslušnými prováděcími předpisy. Součástí přijímacího řízení je státní Jednotná přijímací

zkouška organizovaná MŠMT. Přijímací řízení počíná podáním přihlášky a končí vydáním rozhodnutí o přijetí či nepřijetí uchazeče. Může být vyhlášeno více kol. Kritéria přijímacího řízení jsou zveřejněna na úřední desce školy i na webových stránkách školy – www.gymsusice.cz. Pro osmileté studium probíhá přijímací řízení do primy, které je určeno žákům 5. tříd ZŠ. Pro čtyřleté studium probíhá přijímací řízení do 1. ročníku a je určeno žákům 9. tříd ZŠ. Přesný termín zkoušek stanovuje MŠMT ČR.

Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se opírá o platnou legislativu, aktuální informace jsou k nalezení na stránkách <http://www.novamaturita.cz>. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Ve společné části maturitní zkoušky skládají studenti zkoušku dle platné legislativy. Student se také může přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám. Studenti mají možnost se v průběhu studia na všechny nabízené volitelné zkoušky v rámci výuky připravovat.

V profilové (školní) části žák skládá maturitní zkoušku ze dvou předmětů dle nabídky školy. Nabídka je tvořena těmito možnostmi: vyučovaný cizí jazyk, základy společenských věd, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika. Forma profilové části u jednotlivých předmětů může být různá – ústní zkouška, písemná zkouška, obhajoba práce, popř. kombinace zmíněných zkoušek. Nabídku a formu schvaluje ředitel školy. Studenti jsou s podmínkami zkoušky seznámeni prostřednictvím webových stránek školy. Ke zkoušce nelze volit stejný cizí jazyk jako ve společné části. Žák může konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky (vyučovaný cizí jazyk, základy společenských věd, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika, hudební výchova, výtvarná výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie

Společnými postupy na úrovni školy, uplatňovanými ve výuce i mimo výuku, všichni pedagogové cíleně utvářejí a dále rozvíjejí klíčové kompetence žáků.

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby sami posoudili úroveň svých znalostí a dovedností. Zadáváním úkolů vypracovávat výtahy z probírané látky učíme žáky v některých předmětech samostatně se učit.
- Pomáháme žákům vytvářet si vlastní učební strategie a návyky zadáváním referátů k dané problematice.
- Stanovením jasných požadavků a časového limitu pro vypracování úkolů vedeme žáky k efektivnímu vyhledávání informací z různých zdrojů.
- Zařazováním praktických činností do výuky vedeme žáky k dovednosti aplikovat získané informace, znalosti a provádět syntézu.
- Srovnáváním teorie a praxe, zadáváním samostatných prací a úkolů učíme žáky zobecňovat, vyvozovat a formulovat závěry.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme skupinovou práci, kdy žáci diskutují o problému a navrhuji vhodná řešení.
- Motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života.
- Zadáváme úkoly, při jejichž realizaci využívají žáci internet i školní knihovnu.
- Zařazováním náročnějších úkolů do výuky pro zájemce o soutěže sledujeme kvalitní přípravu.
- Podporujeme účast žáků školy v soutěžích školního rozsahu, v olympiádách, ve středoškolské odborné činnosti.
- Pravidelným zadáváním samostatných prací vedeme žáky k hledání různých řešení a k dovednosti tato řešení obhájit.
- Vhodnými příklady a úkoly učíme žáky klást jasné a srozumitelné otázky.
- Vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích vzdělávacích činností, tj. na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

- Výkladem i pomocí úkolů a cvičení se snažíme o to, aby se žák vyjadřoval výstižně, kultivovaně, v logickém sledu písemně i ústně.
- Řízeným dialogem vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i s ostatními dospělými ve škole i mimo ni.
- Otevřenou diskusí učíme žáky dovednosti argumentovat a vhodnou formou obhajovat vlastní názor.
- Dbáme na to, aby žák uměl vyslechnout promluvy druhých a dodržoval přitom v komunikaci s ostatními etické normy.
- Usilujeme o to, aby žák využíval informační a komunikační prostředky pro kvalitní komunikaci s okolním světem.
- Na začátku studia na gymnáziu umožníme žákům při seznamovacích kurzech vzájemné poznávání a vytváření zdravého kolektivu pomocí komunikačních, sportovních a psychologických her.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat samostatně i v týmu, zadáváme úkoly, které vyžadují obě formy práce.
- Vlastním příkladem vedeme žáky k respektování pravidel chování ve škole i mimo ni.
- Na škole působí výchovný poradce a metodik primární prevence.
- Výchovný poradce organizuje ve spolupráci s předmětem Základy společenských věd seminář Svět práce. Třídní exkurze i sportovní kurzy přispívají k utužení kolektivu a k sebepoznání v náročných životních situacích.
- K nabytí kompetencí přispívají i akce pořádané ve spolupráci s partnerskou školou Realschule Bad Kötzting.

Kompetence občanské

- Důslednou a systematickou kontrolou zadaných úkolů navozujeme situace k získání vědomí odpovědnosti za jejich včasné a řádné plnění.
- Vytváříme dostatek příležitostí k získání praktických zkušeností a postojů v oblasti ochrany přírody, ochrany kulturních hodnot a ochrany lidských práv (besedy, exkurze, přednášky ...)
- Žáci jsou seznamováni s vývojem postavení jedince ve společnosti, s právy a povinnostmi občana ČR a EU.
- Žáci se seznamují s postavením člověka v přírodě a ve světě, hledají globální problémy, konflikty a zapojují se sami do jejich řešení.

Kompetence pracovní (pro nižší třídy gymnázia)

- V praktických činnostech vedeme žáky k bezpečnému zacházení s nástroji, materiály i vybavením školy.
- Důslednou kontrolou přesvědčujeme žáky o nutnosti dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany svého zdraví i zdraví ostatních.

Kompetence k podnikavosti (pro vyšší třídy gymnázia)

- Prostupují zejména předmět základy společenských věd a jsou součástí práce výchovné poradkyně.
- V rámci ZSV jsou žáci informováni o podmínkách na trhu práce.
- Při besedách s pracovníky úřadu práce žáci poznají rizika, která může přinést nevhodná volba profese, a naopak přednosti volby, která přichází po zralé analýze vlastních možností.
- Ve výuce ZSV se žák seznamuje s podstatou a principy podnikání, s ekonomickými ukazateli, které musí zvažovat, i s možnými problémy při uskutečňování podnikatelského záměru.
- V rámci výchovného poradenství jsou žáci vedeni k zodpovědnému rozhodování o budoucí profesi (besedy s absolventy školy – studenty VŠ, návštěvy Dnů otevřených dveří).

Výchovné a vzdělávací strategie v jednotlivých předmětech

Český jazyk a literatura

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k samostatnému posouzení svých znalostí a dovedností. Učitel vede žáky k tomu, aby se dokázali samostatně učit. Učitel rozvíjí kompetenci k učení zařazováním práce s odbornou literaturou a časopisy, zadáváním samostatné práce v podobě výtahů či výpisků z dostupné odborné literatury. Učitel podporuje žáky při získávání potřebných informací z různých zdrojů včetně internetu a následně pak při vytváření referátů na dané téma. Učitel pomáhá žákům získané informace utřídit a vědomosti aplikovat při samostatném ústním i písemném projevu. Žáci jsou motivováni k tomu, aby získané informace dokázali analyzovat či zobecňovat. Žáci se učí jasně formulovat závěry.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zadává žákům takové úlohy, k jejichž řešení je třeba porovnat informace z různých zdrojů, využít internet, školní knihovnu a podobně. Do výuky zařazujeme skupinovou práci, při které žáci vzájemně diskutují o problémech z oblasti jazyka, komunikace i literatury. Žáci jsou vedeni k tomu, aby samostatně dokázali formulovat výsledek diskuse i obhájit svůj vlastní názor. Učitel motivuje žáky k účasti v soutěžích, a to například tím, že průběžně zadává dobrovolné náročnější úkoly k řešení. Učitel nabízí žákům možnost vyjádřit se k výkonu ostatních žáků; tím se žák učí vnímat a rozpoznat chybu, hodnotit, formulovat názor. Učitel upozorňuje na propojení učiva z různých předmětů; například při hodinách literární historie odkazuje na znalosti získané v hodinách dějepisu a podobně.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k tomu, aby se dokázali vyjadřovat jasně a srozumitelně, a to nejen při samostatných projevech (mluvní cvičení, referát o knize, prezentace a obhajoba seminární práce aj.). Důraz je kladen i na umění dialogu, na tvoření správné otázky a adekvátní odpovědi. Při skupinové práci se žák učí komunikovat s ostatními, diskutovat, poskytnout prostor druhému, ale zároveň v souladu s etickými normami prosadit svůj vlastní názor. Při hodinách slohu a komunikace se prostřednictvím drobných hraných scének žák učí rozlišit funkční styly a způsob promluvy v různých prostředích a situacích.

Kompetence sociální a personální

- Učitel učí žáky pracovat nejen samostatně, ale i v týmu. Podporujeme sociální vnímání zařazováním vhodných literárních ukázek. Zadáváme samostatné vypracování slohových prací s tématem mezilidských vztahů. V literárních dílech se žáci učí hledat konkrétní příklady lidského chování. Vlastním příkladem vedeme žáky k seznámení s pravidly společenského chování, k tolerantnímu přístupu k menšinám a k zásadám chování v kolektivu.

Kompetence občanské

- Učitel vede žáky k zodpovědnosti, dohlíží na včasné a řádné plnění zadaných úkolů, důsledně a systematicky kontroluje žákovu přípravu na hodiny. Při hodinách literatury připomínáme národní tradice, lidové zvyky. Vyhledáváme popis těchto tradic v různých literárních textech. Žáci jsou motivováni k tomu, aby samostatně vytvořili slohovou práci s podobným tématem. Učitel podporuje v žácích pocit vlastenectví, připomíná českou kulturní tradici, dává žákům prostor k zamyšlení se o městě, ve kterém žijeme. V hodinách literatury se žáci učí nejen o českých autorech, ale představujeme jim i reprezentanty ostatních evropských literatur. Ve světové literatuře pak žáci hledají odpovědi na otázky spojené s globálními problémy (například ochrana životního prostředí, válečné konflikty a podobně).

Kompetence pracovní

- Učitel jde žákům příkladem tím, že sám pracuje spolehlivě a odpovědně. Totéž vyžaduje od svých žáků. Učíme žáky stanovit si vlastní plán práce – při tvorbě slohového úkolu například tím, že je naučíme sestavit osnovu. V průběhu vyučovacích hodin pracujeme dle možností s různou technikou, například s interaktivní tabulí, počítačem, dataprojektorem či audio přehrávačem. Žák s pomocí této techniky prezentuje výsledky své práce. Při hodinách slohu a komunikace představujeme praktické úkoly spojené s trhem práce – žáci tvoří vlastní životopis, žádost o zaměstnání a podobně.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel motivuje žáky k účasti v různých soutěžích (recitační soutěž, olympiáda v českém jazyce, literární soutěže). Učitel zařazuje do výuky i malé soutěže v rámci třídy. Pochvala vede ke zvýšení sebevědomí žáka. Úspěch motivuje i ostatní žáky. Žáci jsou vybízeni k hodnocení své vlastní práce. Učitel zapojuje žáky do třídních nebo školních projektů.

Anglický jazyk

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k hledání souvislostí u slovní zásoby a jazykových struktur a využívá srovnání s jinými jazyky. Zadává úkoly, ve kterých žáci prokáží schopnost spojovat své znalosti z angličtiny s poznatky z jiných předmětů, například zeměpisu či dějepisu. Žáci dostávají úkoly, při jejichž řešení samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů za použití slovníků a jiných jazykových příruček. Učitel zdokonaluje výslovnost žáků poslechem audionahrávek a prací s poslechovými cvičeními. Dává možnost žákům, aby v praxi uplatnili své jazykové znalosti – jak organizováním zahraničních poznávacích zájezdů, tak návštěvami divadelních představení.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k uplatňování osvojené slovní zásoby při odvozování neznámých výrazů z kontextu, domýšlení souvislostí a hledání smyslu textu. Navozuje modelové situace, se kterými se mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů, rozhovory atd.), používáním pracovních sešitů si žáci procvičují učivo individuálně.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky řízeným dialogem ke komunikaci v cizím jazyce, ke komunikaci ve dvojici i ve skupině, a to nácvikem konkrétních dialogů z praktického života. Dbá na plynulost a srozumitelnost vyjadřování, při čtení nahlas na správnou výslovnost. Diskutuje s žáky na různá aktuální témata a učí je hledat různé způsoby řešení problémů, vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími.

Kompetence sociální a personální

- Učitel zadává žákům úkoly, v nichž se simulují běžné životní situace, a tak žáci mohou použít své jazykové znalosti, vyjadřují vlastní názory a učí se respektovat názory jiných. Učitelé zařazují do hodin práci ve dvojicích i ve skupinách, hry a soutěže, a tím pomáhají žákům rozvíjet schopnost spolupracovat na daném úkolu.

Kompetence občanská

- Učitel zařazuje do výuky realie anglicky mluvících zemí, a tím umožňuje žákům pochopit i jiné kulturní a etické hodnoty. Srovnává způsob života, zvyky a obyčeje v těchto zemích a u nás a vede žáky k pozitivnímu vnímání těchto odlišností nejen při vyučovacích hodinách, ale i při zahraničních poznávacích zájezdech, příp. besedách s rodilými mluvčími.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni sami si naplánovat a organizovat svoji práci s ohledem na stanovený cíl, vyžaduje po nich systematickou přípravu na vyučovací hodiny. Učitel zadává úkoly, v nichž žáci procvičují běžné životní situace spojené s uplatněním v praxi, a podporuje používání vhodných materiálů i k využívání dostupné techniky (např. interaktivní tabule, počítač).

Německý jazyk

Kompetence k učení – Učitel

- vede běžnou komunikaci ve třídě v cizím jazyce, vede žáky k přirozenému odhalování neznámých významů
- prostřednictvím modelových jazykových situací navozuje zájem o dešifrování neznámého, postupuje od známého k neznámému, od jednoduššího ke složitějšímu, od konkrétního k obecnému
- ukáže možnosti, jak získávat další informace a dovednosti – při pobytu v zahraničí, při spolupráci s žáky družební školy, při práci se slovníky, s tiskem a literaturou

Kompetence k řešení problémů – Učitel

- vede žáka ke schopnosti vyjadřovat pochybnosti, ptát se, ukazuje, jak získané kompetence uplatnit v nových, neznámých situacích
- vede žáka ke schopnosti odhalit chybu a zdůvodnit opravu, formou zkoušení či zadáním stylistických prací ověřuje, zda jsou žáci schopni získané dovednosti aplikovat, organizací akcí a setkáváním s žáky družební německé školy vystavuje žáky bezprostřednímu kontaktu s rodilými mluvčími a realitami dané země

Kompetence komunikativní – Učitel

- staví výukový program na bázi návodné komunikace mezi sebou a žákem, na dialogích mezi žáky
- směřuje žáky k vzájemnému ocenění zajímavých informací, taktéž k vzájemnému poznávání
- na vyšší znalostní úrovni jazyka pak pomáhá rozvíjet argumentační schopnosti žáků

Kompetence sociální a personální – Učitel

- jde vždy příkladem vlastním zdvořilým, slušným přístupem k žákům a k témuž vede žáky
- sám projevuje schopnost výrazně ocenit dobré výkony, ale také pochopit různorodé problémy svých žáků; k témuž pak vede žáky ve vzájemné komunikaci
- dbá na to, aby v žádné situaci nebyla ohrožena lidská důstojnost kteréhokoli žáka v třídním kolektivu
- organizuje skupinové práce a učí žáky přemýšlet, jak nejlépe využít silných stránek jednotlivců v týmu

Kompetence občanské – Učitel

- vede žáky ke spoluzodpovědnosti za kolektivně organizované akce
- využívá v hodinách zkušeností žáků absolvujících studium na německých školách k ozřejnění podstaty tolerance v rámci multikulturních společenství
- směřuje třídní kolektiv k tomu, aby každý jedinec vnímal svůj díl zodpovědnosti za průběh společné práce

Španělský jazyk

Kompetence k učení

- Učitel vede žáky ke správné orientaci v učebnici a dalších výukových materiálech (slovníky, doplňkové texty, reálie), k osvojování si pokynů a termínů souvisejících s jednotlivými typy cvičení a textů. Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Dle možností využívá srovnání i s jinými jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou.
- Žáci dostávají úkoly, které vyžadují práci na počítači a s internetem. Jsou to nejen krátká cvičení na procvičení slovní zásoby a gramatiky, při nichž mají žáci možnost okamžité kontroly svých odpovědí a jejich následné analýzy, ale zejména úkoly vyžadující delší čas na vypracování.
- Učitel poukazuje na význam učení se cizím jazykům a motivuje žáky pořádáním besed s rodilými mluvčími, cestovateli, lidmi dlouhodobě pobývajících ve španělsky hovořících zemích, umělci zaměřenými na hispánskou kulturu. Při takovýchto příležitostech učitel žáky usměrňuje a vybízí je k aktivní komunikaci s mluvčími, sleduje, zda rozumí sdělenému, a vybízí je k srozumitelné interpretaci pochopeného.

Kompetence k řešení problémů

- Při práci se zahraničními učebnicemi, ve kterých jsou pokyny psány pouze španělsky, vede učitel žáky pouze po omezenou dobu. Později žáci pracují bez vysvětlování, jen s individuální oporou učitele. Častým využíváním cizojazyčných materiálů jsou žáci vedeni k nutnosti uplatňovat dříve osvojenou slovní zásobu a logickými úvahami odvozovat neznámá slova z kontextu, učí se zacházet s nekompletními informacemi, domýšlet, hledat souvislosti a smysl sděleného.
- Učitel zadává úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně simulující reálnou situaci (ptaní se na cestu, nakupování, seznamovací rozhovory, diskuse na odbornější téma).
- Učitel průběžně zařazuje do výuky zpracovávání skupinových miniprojektů, při kterých se žáci učí vzájemné spolupráci, vyhledávají informace z různých zdrojů, vyhodnocují je, graficky zpracovávají a následně prezentují před svými spolužáky. Takovými miniprojekty mohou být například země Jižní Ameriky, autonomní oblasti Španělska, svátky, osobnosti hispánské kultury a historie.

Kompetence komunikativní

- Učitel obměňuje cvičení pro ústní komunikaci tak, aby si žáci procvičili různé druhy komunikace ve španělštině. Při práci ve dvojicích či menších skupinách žáci simulují možné situace praktického života.
- Učitel působí jako odborný poradce v otázkách lexikálních a gramatických.
- Učitel pravidelně zařazuje motivační úkoly s aktuálními a autentickými texty (reklamy, plakáty, oznámení, SMS, inzeráty, maily), při kterých žáci mohou projevit svou individualitu.

Kompetence sociální a personální

- Cvičení pro písemnou komunikaci učitel využívá k zadávání úkolů, ve kterých žáci pracují samostatně, a mohou tak uplatnit své individuální schopnosti, nebo ve dvojicích či menších skupinách, kde si pomáhají a doplňují se navzájem, podílejí se na společné práci.
- Učitel zařazuje úkoly, při kterých žáci sledují na španělsky psaných stránkách aktuální dění ve světě.
- Žáci simulují různé životní situace, při kterých projevují nejen svoje schopnosti komunikovat ve španělském jazyce, ale také spolupracovat s ostatními, přijímat a sdělovat informace.
- Žáci dostávají příležitost vystupovat s prezentací svých prací a názorů před svými spolužáky. Učitel podporuje u žáků sebevědomé vystupování a opírání se o věcná fakta, rozvíjí u nich umění naslouchat názorům druhých. Vybízí žáky k aktivní diskusi, konstruktivní kritice práce druhých a adekvátnímu hájení si svého stanoviska.

Kompetence občanská

- Učitel při komunikačních úkolech vybízí žáky k otevřenosti, aby se nebáli se zeptat a nestyděli se za své případné chyby, aby tolerovali postupy jiných a získali tak k sobě vzájemnou úctu a respekt k individualitě každého z nich.
- Žáci dostávají příležitost vyjádřit se k aktuálním problémům sociálním, kulturním či ekologickým.
- Učitel vybízí žáky k vlastní tvořivosti a nápadům, při kterých se projeví jejich schopnost komunikovat ve španělském jazyce, jejich fantazie a potřeby. Žáci referují o událostech, přečtených knížkách, umělecké tvorbě, sportovních výkonech a jiných.
- Při besedách, sledování zahraničních filmů a čtení literatury významných autorů španělské literatury učitel vybízí žáky k zamyšlení se a k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a etických hodnot lidí žijících v odlišném jazykovém prostředí.

Kompetence pracovní

- Učitel důsledně vede žáky k pečlivosti a k bezpečnému a zodpovědnému zacházení s učebními materiály (učebnice, mapy, slovníky, časopisy), pomůckami a k vybavení jazykové a počítačové učebny.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel poskytne žákovi přehled látky, která bude v průběhu roku probírána, a tím mu umožní sledovat postupný pokrok v učení.
- Učitel zadává i časově nebo obsahově náročnější úkoly, při kterých žáci rozvíjejí dovednost realisticky odhadovat své znalosti a schopnosti. Jsou vedeni k rozvržení své práce tak, aby dosáhli cíle úměrně času a vlastním silám.
- Učitel oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žácích pozitivní vztah k čestnému a úspěšnému podnikání.

Matematika, fyzika, informatika

Kompetence k učení – Učitel:

- dbá, aby se žáci vyjadřovali přesně a stručně, užívali matematického jazyka a symbolů, prováděli rozborů a zápisy algoritmů řešených problémů, zdokonalovali grafický projev
- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznávali význam a přínos přírodních věd pro život a činnosti člověka, pro rozvoj moderních technologií a ochranu životního prostředí
- zadáním samostatné práce rozvíjí v žácích schopnost vyhledávat a získávat informace z různých informačních zdrojů
- formou diskuse žáky nutí informace kriticky hodnotit a ověřovat z různých hledisek, ze získaných výsledků vyvozovat závěry
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím zadávání numerických výpočtů a podporuje osvojování si nezbytných matematických vztahů a algoritmů

Kompetence k řešení problémů – Učitel:

- demonstrací fyzikálního jevu nebo děje vede žáky k tomu, aby na základě pozorování a dosavadních vědomostí a zkušeností vyslovili hypotézu, vymezili pravidla pro její ověření, sami sestavili experiment, zpracovali získané údaje a vyvodili závěry
- klade otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, hledá na ně adekvátní odpovědi a učí žáky zobecňovat poznatky
- poukazuje na shodné, podobné a odlišné znaky reálných problémů, pomáhá při volbě vhodného způsobu řešení

Kompetence komunikativní – Učitel:

- formou diskuse na dané téma vede žáky ke schopnosti jasně a logicky formulovat svůj názor či hypotézu, vhodně argumentovat, vyslechnout názory ostatních, vést dialog
- ústním prověřováním nabytých vědomostí zjišťuje, zda se žáci vyjadřují pomocí zavedených odborných pojmů, rozumí různým typům textů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální – Učitel

- zadáním skupinového úkolu vede žáky k respektování zájmů skupiny, k pochopení potřeby efektivní spolupráce pro úspěšnou práci
- zhodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k tomu, aby si uvědomili užitečnost přijetí pravidel práce ve skupině a řízení se jimi, aby si vážili výsledků práce skupiny i své vlastní

Kompetence občanské – Učitel:

- formou referátů zjišťuje, zda žáci sledují aktuální dění nejen ve vědě a technice, ale i v celém světě, a tak lépe chápou potřebu využití vědeckých poznatků ku prospěchu jedince i celé společnosti se současnou ochranou životního prostředí

Kompetence pracovní – Učitel:

- podporuje práci s technickými pomůckami /např. PC, kalkulačtor/a internetem. – a tak je jeho práce efektivnější
- vyžaduje výsledky zpracovávat do tabulek, grafů, přehledů a prezentací, využívá funkce informatiky jako prostředku nejen ke zpracování informací, ale i k modelování přírodních a sociálních jevů a procesů
- klade otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, hledá na ně adekvátní odpovědi a učí žáky zobecňovat poznatky

Dějepis, občanská výchova, základy společenských věd

Kompetence k učení – Učitel:

- pracuje s žáky tak, aby si osvojili důležité poznatky z tematických celků
- vede žáky k používání vhodné odborné literatury (atlasů, map, novin, internetu), ke kritickému hodnocení pramenů a informací, zadává referáty a připravuje žáky k samostatnému studiu a ke schopnosti ze získaných vědomostí vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů – Učitel:

- podporuje přípravu žáků na soutěže, olympiády, SOČ
- vede žáky, aby se zapojili do přípravy a realizace projektových aktivit
- klade důraz na mezipředmětové vztahy
- zařazuje individuální i skupinovou výuku, vede žáky k dovednosti podřídit se zájmu skupiny a přispívat k efektivní spolupráci

Kompetence komunikativní – Učitel:

- vede žáky ke kvalitní prezentaci svých znalostí, podporuje schopnost obhájit svůj názor při řešení problémů
- organizuje besedy na aktuální témata
- pomocí exkurzí prohlubuje znalosti a vytváří kladný vztah ke kulturnímu dědictví

Kompetence sociální a personální – Učitel:

- jasným hodnocením práce žáků učí žáky vážit si výsledků své práce i práce ostatních
- vede žáky k diskusím na dané téma, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých

Kompetence občanské – Učitel:

- připravuje žáky na praktický život, vede je k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (sledování tisku, zpráv atd.)
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, kulturní dědictví a tradice)

Kompetence pracovní – Učitel:

- zadáváním úkolů, systematickou kontrolou vede žáky k účinnému používání materiálů, k pečlivé práci a k využívání techniky (počítače, digitální fotoaparáty atd.)

Zeměpis

Kompetence k učení – Učitel:

- podává žákům výklad zeměpisné látky a vede žáky k zápisu konkrétních zeměpisných informací
- ke konci hodiny ověřuje získané poznatky žáky – nabízí žákům širší informace na základě geografických materiálů (mapy, tabulky, grafy, statistiky, obrázky, filmy, ...)
- vede žáka k využívání učebních pomůcek (atlas, mapa, glóbus) pro získávání a ověřování informací
- zadává žákům témata ke zpracování či úkoly v podobě zajímavostí nebo aktualit, v rámci celé výuky nabízí žákům odbornou i populárně naučnou literaturu

Kompetence k řešení problémů – Učitel:

- předkládá žákům problémová témata v rámci konkrétního učiva, žáci jsou vedeni k diskusím, k řešení některých zeměpisných otázek, k vytváření alternativ řešení
- v rámci exkurzí, výletů a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických poznatků v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Kompetence komunikativní – Učitel:

- pracuje s žáky ve skupinách, kde společně komunikují a spolupracují během řešení úkolů
- zadává vytváření projektů, kdy každý žák uplatňuje své vědomosti a schopnosti
- hodnotí žákův projev a vystupování v rámci zkoušení, diskusí nebo příspěvků v podobě referátu, zajímavosti či aktuality, také při práci s mapou a odbornou literaturou

Kompetence sociální a personální – Učitel:

- zadáváním problémových úkolů nebo projektů učí žáka samostatnosti i spolupráci při jejich řešení, vede diskusi a tím se žák učí komunikaci, vystupování, řešení problémových situací, výběru a třídění poznatků

Kompetence občanské – Učitel:

- organizuje exkurze (např. návštěvu hvězdárny, hydrometeorologické stanice, sklárny, ...) a přednášky (např. na téma ekologie, ochrana přírody, globální problémy lidstva)

Kompetence pracovní – Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti využívat zeměpisné pomůcky (glóbus, atlas, turistická mapa) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky, ...)
- kladně hodnotí systematickou, pečlivou práci a aktivitu žáků v hodině i přípravu žáků na hodinu zeměpisu
- důsledným přístupem, jasnými požadavky a systematickou kontrolou jejich plnění vede žáky k zodpovědnosti a vytváří v nich pracovní i studijní návyky

Kompetence k podnikavosti – Učitel:

- při výuce „Geografie světového hospodářství“ seznamuje studenty s ekonomickými ukazateli, které musí zvažovat při umístění průmyslového podniku
- před zeměpisnými exkurzemi studenty vede k sestavení itineráře zájezdu s kalkulací

Chemie

Kompetence k učení – vyučující:

- klade důraz na práci s textem, na vyhledávání informací, vede žáky k tomu, aby si propojovali poznatky z různých oblastí do vzájemných souvislostí a nově získané informace se snažili pochopit a využít v praktickém životě, pomáhá žákům osvojovat si vhodné formy studia, dbá, aby se žáci vyjadřovali přesně a stručně, užívali chemický jazyk a symboly, prováděli zápisy chemických dějů a nákresy aparatur, vede žáka k racionalizaci zápisu, k preciznosti svých formulací, k věcně správné a logické argumentaci a interpretaci výsledků práce písemnou a ústní formou

Kompetence k řešení problémů – vyučující:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života, vede žáky k tomu, aby vnímali různé problémové situace ve svém okolí a na základě vlastního úsudku navrhovali různé varianty jejich řešení, o kterých dokáží diskutovat a případně před ostatními obhájit, vede žáky úměrně věku k používání internetu, k práci s informacemi z různých zdrojů, k jejich vyhledávání, třídění, využití a učí žáky zobecňovat poznatky, umožňuje žákovi prezentovat své názory na probíranou problematiku, analyzovat shodu či rozpor mezi názorem svým a názory ostatních nebo teorií obecně přijatou, přičemž úlohou pedagoga je usměrňovat průběh podobné diskuze přijatelným, případně žádoucím směrem

Kompetence komunikativní – vyučující:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, podporuje přátelské vztahy ve třídách, začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede žáky ke spolupráci při vyučování, zvláště při skupinové práci nebo při laboratorních cvičeních, vytváří prostředí, ve kterém žáci bez zábran vyjadřují svůj vlastní názor na danou problematiku a zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke spolupráci, učí je přijímat přidělenou roli a ztotožnit se s ní

Kompetence sociální a personální – vyučující:

- žáky vede k respektování pravidel slušného chování, k respektování názorů jiných, k ochotě pomoci, oceněním dobrých výkonů učí žáky vážit si výsledků své práce i práce ostatních

Kompetence občanské – vyučující:

- vede žáky k respektování společenských norem, připravuje žáky k ochraně životního prostředí, k ochraně zdraví, k pomoci v krizových situacích a směřuje je k objektivnímu sebehodnocení, vzdělávání chápe jako občanskou

povinnost všech zúčastněných, aktivně se angažuje v tomto procesu a svým příkladem učí témuž i žáky, podává obraz využití nabytých znalostí a kompetencí v různých oborech lidského konání

Kompetence pracovní – vyučující:

- žáky seznamuje, jak bezpečně a účinně používat materiály a pomůcky, dodržovat pravidla bezpečnosti práce, pracovní postupy, podporuje je v dovednosti používat technické prostředky v činnostech souvisejících nejen se vzděláváním

Kompetence k podnikavosti – vyučující:

- motivuje žáky k aktivní účasti v soutěžích, olympiádách, projektových dnech, dnech otevřených dveří, zařazuje do výuky dílčí soutěže v rámci tříd a pracovních skupin

Biologie

Kompetence k učení – vyučující:

- zadáním samostatné práce z biologie rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, třídit a vybírat informace
- směřuje žáky k samostatnému pozorování, zpracovávání výsledků a jejich vyhodnocování, k schopnosti organizovat si pracovní činnost
- zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury motivuje žáky k dalšímu studiu

Kompetence k řešení problémů – vyučující:

- vytváří situaci, kdy žáci problém analyzují, vytvoří možné řešení, na základě pozorování a dosavadních vědomostí zpracují údaje a vyvodí závěry
- prací s přírodninami vede žáky k porovnání znaků přírodniny, určení a zařazení do systému
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

Kompetence komunikativní – vyučující:

- formou diskuse o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro studium
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje znalost odborných pojmů
- hodnotí žákův projev a vystupování v rámci zkoušení, diskusí nebo příspěvků v podobě referátu

Kompetence sociální a personální – vyučující:

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

Kompetence občanské – vyučující:

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky zodpovědnosti při plnění povinností

Hudební výchova, výtvarná výchova

Kompetence k učení – vyučující:

- formou referátů se žáci seznamují s odbornou literaturou, časopisy, vyhledávají potřebné informace na internetu
- praktickými činnostmi (příprava veřejných vystoupení) vedeme žáky k dovednosti aplikovat získané informace a znalosti

Kompetence řešení problému a komunikativní – vyučující:

- o jednotlivých referátech a návrzích je vedena diskuse; diskuze jsou vedeny i k výkladu jednotlivých tematických celků
- podporujeme skupinovou práci – žáci diskutují o tématu jednotlivých vystoupení a přicházejí s vlastními návrhy
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích přípravy

Kompetence sociální a personální – vyučující:

- skupinová práce – příprava jednotlivých vystoupení; výroba kulís, rekvizit
- na všech akcích i v běžném chodu školy vlastním příkladem vedeme žáky k respektování pravidel chování

Kompetence občanské – vyučující:

- získání kladného vztahu nejen ke kultuře rodné země; chápání odlišností různých kultur
- žáci se seznamují s postavením člověka ve společnosti

Kompetence pracovní – vyučující:

- snaha o rozvoj individuální práce nejen v hodinách, ale i doma při přípravě referátů a podkladů k přípravě vystoupení

Tělesná výchova

Kompetence k učení – Učitel:

- vede žáky k osvojení základních pohybových dovedností, předkládá takové situace, které nutí žáky vytvořit si vlastní pohybové vzorce.
- vede žáky k samostatnému hodnocení jejich možností, výkonů, pokroků tak, aby byli schopni je porovnat s hodnotami běžné populace, spolužáků, výkonnostních sportovců.

Kompetence k řešení problémů – Učitel:

- předkládá různé modelové situace (zejména ve sportovních hrách, týmových hrách), ve kterých se žáci snaží orientovat a hledat neoptimálnější řešení.
- přidělením role rozhodčího žákům je učí jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, vyjádřit svoje názory, hájit své stanovisko.

Kompetence komunikativní – Učitel:

- vede žáky k používání různých signálů i jiných komunikačních prostředků při spolupráci v týmu.
- zapojuje studenty do činnosti rozhodování utkání jednotlivých sportů, sportovních her, vede studenty k rozeznávání gestikulace rozhodčího a k reakci na ni.
- používáním a vyžadováním správného názvosloví vede žáky k přesnému, jednoznačnému a srozumitelnému vyjadřování.
- v rámci sportovních kurzů vede studenty k utužení kolektivu, jak při sportovních činnostech, tak při společenských hrách.

Kompetence sociální a personální – Učitel:

- podporuje sportovní činnosti v týmech a navozuje takové situace, které vedou studenty ke spolupráci s ostatními.
- učitel po studentech vyžaduje dodržování pravidel fair play, nedodržování těchto pravidel postihuje tak, aby studenti identifikovali nesprávné chování a zákroky a dokázali tyto přestupky konfrontovat s pravidly různých sportů a sportovních her i s pravidly společenského chování.
- vede studenty k tomu, aby na základě vědomostí z tělesné výchovy a jeho doporučení trvale zařazovali do svého života vhodné sportovní aktivity jako podporu vlastního zdraví a zdravého životního stylu.

Kompetence občanská – Učitel:

- předkládá různé modelové situace poranění při rozličných sportovních činnostech a vede studenty k rozhodování o způsobech ošetření a poskytnutí první pomoci.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se škola řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb. Do všech pater budovy je zajištěn bezbariérový přístup.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou považováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními (PPO).

Při práci se žáky se SVP je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Ve spolupráci se SPC Plzeň a PPP Klatovy jsou na základě diagnostiky konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky, které jsou individuálně řešeny na základě plnění RVP ZV a RVP G.

V rámci školy jde zejména o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto žáků. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace školy s rodinou žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy, třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Individuální vzdělávací plán sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, vedením školy a s učiteli vyučovacích předmětů. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Výchovný poradce po podpisu IVP žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními eviduje výchovný poradce a doporučuje rodičům kontrolní vyšetření ve spolupráci s PPP a SPC. Na pedagogických radách seznamuje ostatní učitele s touto evidencí (včetně žáků s OMJ), možnostmi péče a metodami práce s těmito žáky, s výsledky podpůrných opatření uplatněných během školního roku.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

K nadaným žákům a mimořádně nadaným žákům podle § 27 vyhl. č. 27/2016 Sb. přistupujeme individuálně a vycházíme vstříc jejich potřebám. Umožňujeme jim ve zvýšené míře pracovat s naučnou literaturou, řešit problémové úlohy, přidáváme i doplňující úkoly. Zadáváme náročnější samostatnou práci, doporučujeme účast na korespondenčních seminářích a soustředěních vysokých škol, podporujeme účast těchto žáků ve vědomostních soutěžích různého typu, především vyhlašovaných MŠMT ČR.

Snažíme se využít schopností těchto žáků i nad rámec jejich povinností v hodinách (středoškolská odborná činnost, jazykové výměnné pobyty atd., podíl na vedení kroužků apod.).

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce s třídním učitelem, vedením školy a ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. Při jeho sestavování spolupracuje výchovný poradce s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Výchovný poradce zaznamená informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP do školní matriky. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby poskytuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy a třídními učiteli. Výchovný poradce zprostředkovává i komunikaci mezi žáky, rodiči a školskými poradenskými zařízeními.

Výchovný poradce i vyučující jsou žákům i rodičům k dispozici v konzultačních hodinách a kdykoliv po domluvě.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou začleněna do výuky v jednotlivých předmětech i do projektů, které škola zpracovává. V jednotlivých předmětech jsou průřezová témata konkretizována v rámci učebních osnov každého předmětu (viz následující tabulky).

Tabulka č. 1 – nižší gymnázium (prima-kvarta osmiletého studia)

Tabulka č. 2 – vyšší gymnázium (kvinta-oktáva osmiletého studia, 1.-4. ročník čtyřletého studia)

Použité zkratky:

DJ – další cizí jazyk, vždy dle možností školy a zájmu žáků

Ostatní zkratky předmětů jsou zřejmé a běžně používané

Tabulka č. 1

[illegible]

Tabulka č. 2 – první část

	ČJ				AJ				DJ				ZSV				Dějepis				Zeměpis			
	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4
P1 Osobnostní a sociální výchova																								
P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti																								
P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti ...																								
P1/3 Sociální komunikace																								
P1/4 Morálka všedního dne																								
P1/5 Spolupráce a soutěž																								
P3 Výchova k myšlení v evr. a glob. souvislostech																								
P3/1 Globalizační a rozvojové procesy																								
P3/2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky																								
P3/3 Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce																								
P3/4 Žijeme v Evropě																								
P3/5 Vzdělávání v Evropě a ve světě																								
P4 Multikulturní výchova																								
P4/1 Základní problémy sociokulturních rozdílů																								
P4/2 Psychosociální aspekty interkulturality																								
P4/3 Vztah k multilingvní situaci ...																								
P5 Environmentální výchova																								
P5/1 Problematika vztahů organismů a prostředí																								
P5/2 Člověk a životní prostředí																								
P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky																								
P6 Mediální výchova																								
P6/1 Média a mediální produkce																								
P6/2 Mediální produkty a jejich významy																								
P6/3 Uživatelé																								
P6/4 Účinky mediální produkce a vliv médií																								
P6/5 Role médií v moderních dějinách																								

Tabulka č. 2 – druhá část

	Matematika				Fyzika				Chemie			Biologie				Inf		Vv		Hv		Tv			
	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4	V.+1.	VI.+2.	V.+1.	VI.+2.	V.+1.	VI.+2.	V.+1.	VI.+2.	VII.+3.	VIII.+4
P1 Osobnostní a sociální výchova																									
P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I		I	I	I	I	I	I	I	I	I	
P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti ...					I	I	I	I	I	I	I					I	I	I	I	I	I				
P1/3 Sociální komunikace	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I								I	I	I	I	I	I	I	
P1/4 Morálka všedního dne								I								I	I					I	I	I	
P1/5 Spolupráce a soutěž	I		I				I			I															
P3 Výchova k myšlení v evr. a glob. souvislostech																									
P3/1 Globalizační a rozvojové procesy																			I						
P3/2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky									I																
P3/3 Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce																									
P3/4 Žijeme v Evropě									I	I			I			I	I	I	I	I	I				
P3/5 Vzdělávání v Evropě a ve světě																		I	I	I					
P4 Multikulturní výchova																									
P4/1 Základní problémy sociokulturních rozdílů														I					I	I					
P4/2 Psychosociální aspekty interkulturality																	I		I		I				
P4/3 Vztah k multilingvní situaci ...																									
P5 Environmentální výchova																									
P5/1 Problematika vztahů organismů a prostředí									I	I															
P5/2 Člověk a životní prostředí	I	I	I	I		I	I	I	I	I	I									I			I	I	
P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky										I								I				I		I	
P6 Mediální výchova																									
P6/1 Média a mediální produkce							I		I							I									
P6/2 Mediální produkty a jejich významy									I	I	I		I			I	I	I	I						
P6/3 Uživatelé																I	I	I							
P6/4 Účinky mediální produkce a vliv médií									I											I		I	I	I	
P6/5 Role médií v moderních dějinách																			I						

4. Učební plány

Učební plán – nižší gymnázium

Vyučovací předmět	prima	sekunda	tercie	kvarta	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	6	4	4	4	18
Anglický jazyk	4	4	3	3	14
Další cizí jazyk	–	3	3	3	9
Matematika	5	5	4	4	18
Informatika	–	1	2	2	5
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	1	2	7
Chemie	–	–	3	2	5
Biologie	2	1	2	1	6
Zeměpis	2	2	1	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Tělesná výchova	3	2	3	3	11
Celková hodinová dotace	30	30	31	31	122

Poznámky k učebnímu plánu

- Cizí jazyk je povinně pro všechny žáky jazyk anglický.
- Další cizí jazyk – německý jazyk.
- Ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se realizují tematické okruhy Svět práce (integrováno do předmětu Občanská výchova), Práce s laboratorní technikou (v předmětech Fyzika, Chemie a Biologie) a Využití digitálních technologií (v Informatice).
- V případě zájmu žáků (minimum 7) probíhá výuka nepovinného předmětu náboženství v rozsahu 1 hodiny týdně.

Učební plán – vyšší gymnázium

Vyučovací předmět	1. ročník kvinta	2. ročník sexta	3. ročník septima	4. ročník oktáva	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	5	4	4	5	18
Anglický jazyk	3	3	3	4	13
Další cizí jazyk	4	3	3	3	13
Matematika	4	4	4	3	15
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	2	3	3	–	8
Biologie	2	2	2	1	7
Zeměpis	2	2	2	2	8
Základy společenských věd	1	2	2	3	8
Dějepis	2	2	2	2	8
Hudební/Výtvarná výchova	2	2	–	–	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika	2	2	–	–	4
Volitelné předměty	–	–	4	6	10
Celková hodinová dotace	33	33	33	33	132

Poznámky k učebnímu plánu

- Cizí jazyk je povinně pro všechny žáky jazyk anglický.
- Další cizí jazyk – německý jazyk, španělský jazyk.
- Na začátku čtyřletého studia nebo vyššího stupně osmiletého studia si žáci volí buď hudební anebo výtvarnou výchovu. V průběhu dalšího studia nelze volbu měnit.
- Časová dotace volitelných předmětů je vždy dvě hodiny týdně. Ve třetím ročníku a v septimě si žáci volí dva volitelné předměty. Ve čtvrtém ročníku a v oktávě si pak volí ještě jeden další volitelný předmět. Podrobnější informace o nabízených volitelných předmětech jsou uvedeny v následující části Učební osnovy.

5. Učební osnovy

V tomto dokumentu je popsána charakteristika jednotlivých předmětů a začlenění průřezových témat. Rozpracování výstupů a učiva z RVP do jednotlivých ročníků v jednotlivých předmětech je součástí pouze tištěného ŠVP, který je k dispozici v ředitelně. Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni jednotlivých vyučovacích předmětů jsou uvedeny v části Charakteristika ŠVP.

Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Znalosti a dovednosti získané v rámci tohoto předmětu připraví žáky nejen po stránce jazykové a komunikační, ale přinesou jim i patřičný všeobecný přehled, schopnost vyjádřit a obhájit svůj názor a v neposlední řadě i schopnost interpretace textu, kterou využijí při studiu ostatních předmětů. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k základním znakům všeobecné vyspělosti studenta gymnázia.

Předmět český jazyk a literatura se skládá ze tří částí, a to z komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy a literární výchovy. Jednotlivé složky předmětu se vzájemně prolínají. Komunikační a slohová výchova si klade za cíl seznámit žáky s různými způsoby jazykového vyjadřování, poukázat na pestrost jazyka a podpořit žáky v samostatném komunikačním a slohovém projevu, a to jak mluveném, tak psaném. Studenti se učí volit vhodné výrazové prostředky pro svůj vlastní písemný i mluvený projev a zároveň se učí posoudit a interpretovat již hotový text. Při hodinách se zaměřujeme na všestrannou analýzu textu, učíme se pořizovat výpisky, výtahy či konspekty z odborného textu.

V rámci jazykové výchovy se žáci seznamují s různými podobami českého jazyka, především se spisovnou češtinou, se současnými pravidly pravopisu, se zvukovou stránkou jazyka, se základy tvarosloví a skladby. V rámci výuky skladby se studenti seznamují s větnými členy, druhy vět, s odchylkami ve větné stavbě a se základy valenční a textové syntaxe. Nemalý důraz je kladen na výuku sémantiky, studenti se učí posuzovat jednotlivé vztahy mezi jednotkami slovní zásoby, včetně frazeologie. Seznamují se se způsoby tvoření slov a se způsoby rozšiřování slovní zásoby.

Literární výchova podává ve zkratce přehled literární historie a teorie, snaží se motivovat žáky k samostatné četbě a k interpretaci literárního textu. Důraz je kladen na vývoj české literatury v kontextu literatury světové. Literární výchova vede studenty ke schopnosti rozlišit umělecký text od neuměleckého, popsat specifické

prostředky básnického jazyka, rozeznat typy promluv, posoudit funkci vyprávěcího způsobu.

Předmětu český jazyk a literatura je věnováno 6 hodin v primě, od sekundy do kvarty pak po 4 hodinách týdně, v prvním a čtvrtém ročníku čtyřletého studia (a zároveň v kvintě a oktávě osmiletého studia) 5 hodin týdně, 4 hodiny týdně pak ve druhém a třetím ročníku čtyřletého studia (a v sextě a v septimě osmiletého studia).

V každém ročníku student absolvuje několik samostatných řečnických výstupů, při kterých uplatňuje získané rétorické schopnosti i umění logicky strukturovat svůj projev.

Výuka v předmětu český jazyk a literatura je doplňována exkurzemi do knihoven, návštěvami filmových a divadelních představení a dalšími projekty, ve kterých se uplatňují mezipředmětové vztahy.

Průřezová témata v předmětu český jazyk a literatura – ZV

Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma prostupuje veškerou jazykovou výukou. Cílem hodin je osobnostní, sociální a morální rozvoj žáka.

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 Osobnostní rozvoj** – K tomuto rozvoji napomáhají různá cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dále pak mluvnická cvičení, která zadáváme žákům už od primy. Mohou být na libovolné téma, případně na téma související s probíranou látkou. Od sekundy pak žáci pravidelně zpracovávají referáty o četbě. V primě probíhá v rámci třídy recitační soutěž. V kvartě žáci samostatně stylizují úvahu.
- **P1/2 Sociální rozvoj** – V hodinách komunikační a slohové výchovy zpracovávají žáci v sekundě životopis, v tercii pak charakteristiku. Komunikační výchovou prostupuje umění vést dialog, žáci inscenují jednoduché scénky, ve kterých vyjadřují omluvu, žádost, prosbu apod.
- **P1/3 Morální rozvoj** – žáci sestaví formou písemné práce samostatné vypravování s morálním poselstvím, v literatuře vyhledávají bajky, seznamují se s příběhy na téma Nikdy se nevzdávej.

Výchova demokratického občana

- **P2/1 Občanská společnost a škola** – Žák se učí vyjádřit svůj názor, obhájit ho před spolužáky. Používáme skupinovou práci, diskusi ve skupinách. Žáci samostatně stylizují zprávu a oznámení, žádost, trénují diskusi a proslov.
- **P2/2 Občan, občanská společnost a stát** – Při výstavbě stylistických textů obhajuje žák své názory, řeší nedorozumění a konflikty.
- **P2/3 Formy participace občanů v politickém životě** – Žáci se podílejí psaní článků do veřejných sdělovacích prostředků.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 Evropa a svět nás zajímá** – Formou slohové práce žáci zpracovávají zážitky z cestování po Evropě, samostatně tvoří vypravování, popis, líčení, dopis z prázdnin.
- **P3/2 Objevujeme Evropu a svět** – V literární výchově se žák seznamuje s ukázkami z děl evropských a světových autorů. Žáci objevují lidovou slovesnost národů Evropy.
- **P3/3 Jsme Evropané** – V literární výchově žáci poznávají kořeny a zdroje evropské civilizace (staré řecké báje a pověsti.).

Multikulturní výchova

- **P4/1 Kulturní diferenciac**e – Využíváme zvláštnosti různých etnik. Při příležitosti různých svátků (Vánoce) seznámí příslušník odlišného etnika spolužáky se svými kulturními tradicemi, lidovou slovesností. Žák vypráví pověst z okolí svého bydliště.
- **P4/2 Lidské vztahy** – Formou různých her nacvičujeme pravidla slušného chování, empatii. V literatuře zařazujeme ukázky o mezilidských vztazích

Environmentální výchova

- **P5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – V literární výchově uvádíme ukázky z knih o ochraně přírody. Formou diskuse žáci vyjadřují své postoje a zkušenosti. Ve slohové části je tomuto tématu věnován popis, líčení, fejeton a výklad.
- **P5/4 Vztah člověka k prostředí** – tvoří žáci vlastní vypravování, dokončují vypravování na základě určitých indicií. Na téma vztahu člověka k životnímu prostředí píše výklad.

Mediální výchova

- **P6/1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – Žáci se seznamují s různými metodami rozboru textu, učí se vybrat z textu to podstatné – samostatně zpracují výtah, výpisky a osnovu. Ve všech ročnících žáci besedují o doporučené četbě, dle aktuální nabídky navštěvují divadelní představení.
- **P6/3 Stavba mediálních sdělení** – Žáci se seznamují s funkčními styly, poznávají strukturu publicistických útvarů. Samostatně utvoří příspěvek do školního časopisu.

Průřezová témata v předmětu český jazyk a literatura – G

Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma prostupuje veškerou jazykovou výukou. Cílem hodin je osobnostní, sociální a morální rozvoj žáka.

- **P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti** – K tomuto rozvoji napomáhají různá cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dále pak mluvnická cvičení, která zadáváme studentům v každém ročníku. Mohou být na libovolné téma, případně na téma související s probíranou látkou. Ve všech ročnících pak studenti pravidelně zpracovávají referáty o četbě, samostatně stylizují úvahu.
- **P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů** – V hodinách komunikační a slohové výchovy zpracovávají studenti strukturovaný životopis, charakteristiku. Komunikační výchovou prostupuje umění vést dialog, studenti inscenují jednoduché scénky, ve kterých vyjadřují omluvu, žádost, prosbu apod.
- **P1/3 Sociální komunikace** – Ve všech ročnících studenti pracují nejen samostatně, ale i ve dvojicích či ve skupinách. Skupinová práce je vhodná i pro různé projekty.
- **P1/4 Morálka všedního dne** – studenti sestaví formou písemné práce samostatné vypravování s morálním poselstvím.
- **P1/5 Spolupráce a soutěž** – Studenti pracují ve skupinách. V rámci třídy pořádáme soutěže v recitaci, soutěž o nejlepší literární počín. Studenti mají možnost účastnit se olympiády v českém jazyce, zapojují se do soutěží vyhlášených MŠMT.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 Globalizační a rozvojové procesy** – Formou slohové práce studenti zpracovávají zážitky z cestování po Evropě, samostatně tvoří vypravování, popis, líčení, dopis z prázdnin. Pokoušejí se o reportáž ze zajímavého místa.
- **P3/2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky** – V literární výchově se student seznamuje s ukázkami z děl evropských a světových autorů. Studenti objevují lidovou slovesnost národů Evropy.
- **P3/4 Žijeme v Evropě** – V literární výchově v rámci prvního ročníku studenti poznávají kořeny a zdroje evropské civilizace (staré řecké báje a pověsti), v každém ročníku je v rámci literární výchovy probírán evropský kontext, studenti se seznamují s literaturou evropských národů.

Multikulturní výchova

- **P4/1 Základní problémy sociokulturních rozdílů** – Využíváme dle možností zvláštnosti různých etnik. Při příležitosti různých svátků (Vánoce) seznámí

příslušník odlišného etnika spolužáky se svými kulturními tradicemi, lidovou slovesností. Student vypráví pověst z okolí svého bydliště.

- **P4/2 Psychosociální aspekty interkulturality** – Formou různých her nacvičujeme pravidla slušného chování, empatii. V literatuře zařazujeme ukázky o mezilidských vztazích.

Environmentální výchova

- **P5/2 Člověk a životní prostředí** – V literární výchově uvádíme ukázky z knih o ochraně přírody. Formou diskuse studenti vyjadřují své postoje a zkušenosti. Ve slohové části je tomuto tématu věnován popis, líčení, fejeton a výklad.
- **P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky** – tvoří studenti vlastní vypravování, dokončují vypravování na základě určitých indicií. pak na téma vztahu člověka k životnímu prostředí píší výklad.

Mediální výchova

- **P6/1 Média a mediální produkce** – Studenti se seznamují s různými metodami rozboru textu, učí se vybrat z textu to podstatné – samostatně zpracují výtah, výpisky a osnovu. Ve všech ročnících studenti besedují o doporučené četbě. Dle aktuální nabídky navštěvují divadelní představení.
- **P6/2 Mediální produkty a jejich významy** – Studenti poznávají různé útvary publicistického stylu, samostatně tvoří fejeton, reportáž, formou skupinové práce se pokoušejí vytvořit reklamní slogan, případně reklamní spot.
- **P6/4 Účinky mediální produkce a vliv médií** – Studenti se seznamují s funkčními styly, poznávají strukturu publicistických útvarů. Samostatně utvoří příspěvek do školního časopisu.

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* je zařazen do výuky v 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a primě až oktávě osmiletého gymnázia. V 1. až 3. ročníku a v tercii až septimě mu jsou věnovány tři vyučovací hodiny týdně, v primě, sekundě, oktávě a ve čtvrtém ročníku je výuka rozšířena o jednu hodinu. Je profilovým cizím jazykem na gymnáziu, realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně:

Na nižším stupni žák dosáhne takové úrovně, že rozumí jednoduchému projevu a orientuje se v běžných situacích, které zná a které odpovídají jeho věku a se kterými se setkává při práci ve škole, při cestování, ve volném čase atd. Je schopen napsat souvislý text na zadané téma, popíše své zážitky a dojmy, představy i požadavky. Je směřován k tomu, aby využíval anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí. Při práci spolupracuje se skupinou a stručně vysvětlí své plány a názory, které dokáže stručně zdůvodnit.

Na vyšším stupni se žák vyjadřuje jasně, aniž by jazykově redukoval to, co chce sdělit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby podal jasný popis, vyjádřil své názory, rozvíjel argumentaci bez většího hledání slov a k tomuto účelu používá některé druhy podřadných souvětí. Má všeobecně vysokou úroveň slovní zásoby, ačkoliv v malé míře dochází k záměnám a nesprávnému výběru slov, které však nezpůsobují problémy v komunikaci. Dobře ovládá gramatiku a jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb, mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny.

Žák se vyhne závažným chybám ve formulacích, vyjadřuje se srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká. Žák se zapojí do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích.

Výuka anglického jazyka je vedena důsledně v cizím jazyce podle jazykových kurzů Project English, Maturita Solutions z nakladatelství Oxford University Press. Je doplňována o výukové časopisy a pracovní sešity určené zejména k domácí přípravě. Výuka je výrazně propojená nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební výchovou, z nichž přebírá např. hraní rolí, dramatizace, improvizace atd. Využívá se nahrávek v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné počítačové programy, práce s internetem a různé tištěné i audiovizuální autentické materiály.

Průřezová témata v předmětu anglický jazyk – ZV

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 Osobnostní rozvoj** – K tomuto rozvoji pomáhají prezentace před třídou, pravidelně se zařazují jazykové hry, které pomáhají k rozvoji vnímání, pozornosti a soustředění.
- **P1/2 Sociální rozvoj** – Žáci si připravují a hrají scénky podle své jazykové úrovně a učí se tak komunikovat s okolím, vyjadřují své požadavky, omluvu, žádost o pomoc, udílejí rady atd.
- **P1/3 Morální rozvoj** – Žáci tvoří rozhovory, při kterých si uvědomují sami sebe, své chování k prostředí, v němž žijí, své vystupování, jsou seznamováni s různými možnostmi oslovení, přivítání, rozloučení.

Výchova demokratického občana

- **P2/1 Občanská společnost a škola** – Žáci pracují na projektech Naše škola, Naše rodina, Naše město/vesnice. Projekt žák vypracuje sám nebo při skupinové práci. Popíše svůj rozvrh, školu, třídu, spolužáky, život v rodině, ve městě, ve škole, v naší zemi.
- **P2/2 Občan, občanská společnost a stát** – V písemné práci žáci řeší problémové situace a konflikty, řeší nedorozumění a hledají nápravu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 Evropa a svět nás zajímá** – Samotná výuka jazyka naplňuje toto téma beze zbytku. Žáci pracují s cizojazyčnými materiály (učebnice, časopisy, počítač, jídelní lístek, jízdní řády atd.).
- **P3/2 Objevujeme Evropu a svět** – Žáci pracují s mapou, píší dopis, pohled z cest po Evropě během prázdnin.
- **P3/3 Jsme Evropané** – Žáci čtou texty z učebnice, ve kterých poznávají a porovnávají život v různých zemích a tvoří si a vyjadřují svůj názor.

Multikulturní výchova

- **P4/1 Kulturní difference** – Při výuce se využívají obrázky, mapy, video. Žáci získávají informace, např. o oblékání, stravování, vzdělávání a svátcích v různých zemích, aby se seznámili s jejich tradicemi a kulturou. Tvoří si svůj názor. Žák vypráví příběhy z místa svého bydliště.
- **P4/2 Lidské vztahy** – Žáci hrají jazykové hry a sestavují scénky, kde si upevňují a posilují své kladné vztahy ke spolužákům, procvičují zásady slušného chování a vystupování.
- **P4/3 Etnický původ** – Žáci čtou texty z učebnice a časopisů o životě jiných etnik.

Environmentální výchova

- ***P5/1 Ekosystémy*** – Žák pojmenovává zvířata, hovoří o svých domácích mazlíčcích a o životě jednotlivých zvířat.
- ***P5/2 Základní podmínky života*** – Žáci si připravují ústní projev/referát o vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí. Formou diskuse vyjadřují své postoje, zkušenosti a názory.
- ***P5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí*** – Formou písemné zprávy žáci porovnávají životní prostředí na vesnici a ve velkém městě. Vypracují seznam aktivit, které působí kladně/záporně na životní prostředí.
- ***P5/4 Vztah člověka k prostředí*** – Žáci vypracují projekt o svém domácím mazlíčkovi a prezentují jej před třídou. Samostatně nebo ve skupině sestaví text o zvířatech v přírodě, doma, v zoo. Vypracují seznam zaměstnání, ve kterých člověk pozitivně ovlivňuje své prostředí.

Mediální výchova

- ***P6/1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*** – Žáci se učí z textu vybrat nejdůležitější informace a pracovat s nimi. Navštíví divadelní představení v anglickém jazyce (je-li nabídnuto) a vyjádří své zážitky.
- ***P6/2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*** – Žák tvoří samostatný nebo skupinový projekt o zajímavé knize, filmu, televizním pořadu atd.
- ***P6/5 Fungování a vliv médií ve společnosti*** – Žák pracuje s internetem, vyhledává a třídí informace, kriticky hodnotí přínos a negativa médií a moderních technologií. Používá komunikační nástroje v angličtině.

Průřezová témata v předmětu anglický jazyk – G

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti** – Pravidelně se zařazují jazykové hry, které pomáhají k rozvoji vnímání, pozornosti a soustředění. Žáci respektují pravidla slušné komunikace a porovnávají individuální rozdíly mezi lidmi.
- **P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů** – Žáci si připravují a hrají scénky podle své jazykové úrovně a učí se tak komunikovat s okolím, vyjadřují své požadavky, omluvu, žádost o pomoc, udílejí rady atd.
- **P1/4 Morálka všedního dne** – Žáci tvoří rozhovory, při kterých si uvědomují sami sebe, své chování k prostředí, v němž žijí, své vystupování. Diskutují a hledají příčiny šikany ve škole a ve společnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 Globalizační a rozvojové procesy** – Samotná výuka jazyka naplňuje toto téma beze zbytku. Žáci pracují s cizojazyčnými materiály (jazykové kurzy, časopisy, internet, počítač, jídelní lístek, jízdní řády atd.).
- **P3/4 Žijeme v Evropě** – Žáci čtou texty, ve kterých poznávají a porovnávají život v různých zemích a tvoří si a vyjadřují svůj názor. Respektují skutečnost, že každý člověk pochází z nějaké komunity. Zapojují se do projektů, setkávají se a spolupracují s mladými lidmi evropských zemí.

Multikulturní výchova

- **P4/1 Základní problémy sociokulturních rozdílů** – Žáci porovnávají život rodin a svátky různých kultur. Získávají informace, např. o oblékání, stravování a vzdělávání v různých zemích, aby se seznámili s jejich tradicemi a zvyky. Tvoří si svůj názor. Žák vypráví příběhy z místa svého bydliště.
- **P4/2 Psychosociální aspekty interkulturality** – Žáci hrají jazykové hry a sestavují scénky, kde si upevňují a posilují své kladné vztahy ke spolužákům, procvičují zásady slušného chování a vystupování.
- **P4/3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí** – Žáci čtou texty z učebnice a časopisů o životě jiných etnik. Vytvářejí si toleranci k odlišným sociokulturním skupinám formou diskuse.

Enviromentální výchova

- **P5/1 Problematika vztahu organismů a prostředí** – Žáci si připravují ústní projev/referát o vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí. Formou

diskuse vyjadřují své postoje, zkušenosti a názory a uvědomují si specifické postavení člověka v přírodním systému.

- **P5/2 Člověk a životní prostředí – Formou** písemné zprávy nebo projektu žáci porovnávají životní prostředí na vesnici a ve velkém městě. Hledají souvislosti mezi životem lidí a jejich postojem k přírodě a k hodnotám vůbec. Vypracují seznam aktivit, které působí kladně/záporně na životní prostředí.
- **P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky – Žáci** vypracují projekt o vlivu člověka na životní prostředí a prezentují ho před třídou. Žáci si uvědomí, že k ochraně přírody může pomoci každý jedinec.

Mediální výchova

- **P6/1 Média mediální produkce – Žáci** se učí z textu vybrat nejdůležitější informace a pracovat s nimi. Navštíví divadelní představení v cizím jazyce (je-li nabídnuto) a vyjádří své zážitky, připraví příspěvek na webové stránky školy.
- **P6/2 Mediální produkty a jejich významy – Žák** tvoří samostatný nebo skupinový projekt o zajímavé knize, filmu, televizním pořadu atd.
- **P6/4 Účinky mediální produkce a vliv médií – Žák** simuluje televizní/rozhlasové vystoupení a posiluje schopnost samostatného výstupu. Žák pracuje s Internetem, vyhledává informace v angličtině.

Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *německý jazyk* realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět německý jazyk je vyučován v osmiletém studiu v sekundě až oktávě a ve čtyřletém studiu v 1. až 4. ročníku. Je dotován v sekundě až kvartě třemi vyučovacími hodinami týdně; v kvintě a 1. ročníku čtyřletého cyklu čtyřmi, dále pak třemi vyučovacími hodinami týdně. Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky mají žáci v tomto předmětu jakožto dalším cizím jazyku dosáhnout jazykové úrovně typu B1, tj.:

„Žák v hlavních rysech rozumí informacím o důvěrně známých věcech, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase apod., pokud jsou vyjádřeny zřetelným standardním způsobem. Umí se vypořádat s většinou situací, které mohou nastat při cestování na území, kde se daným jazykem hovoří. Umí vytvořit jednoduchý souvislý text o tématech, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají. Dokáže popsat zážitky a události, sny, naděje a touhy a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.“

Výuka je vedena v německém jazyce, základní gramatická pravidla jsou objasňována v mateřském jazyce, výuka využívá vzájemné komparace jazyků, což přispívá k rozvíjení lingvistického myšlení žáků. K prohlubování komunikačních dovedností a výchově k myšlení v evropských a globálních souvislostech přispívají pravidelné kontakty žáků s jejich německými kolegy z partnerské školy Realschule Bad Kötzting. Škola rovněž využívá možností regionální spolupráce a umožňuje studentům studium na německých gymnáziích. Dle možností jsou organizovány zájezdy do zahraničí. Výuku německého jazyka dále rozšiřuje volitelný předmět Konverzace v německém jazyce.

Samozřejmou součástí jazykové výuky je práce výchovná, průřezová témata jsou komplexně realizována v celém procesu výuky, jejich jednotlivé okruhy jsou vždy vhodně zdůrazněny v souvislosti s odpovídajícím učivem a situacemi.

Průřezová témata v předmětu německý jazyk – ZV

Osobnostní a sociální výchova

- *Osobnostní, sociální a morální rozvoj P1/1, 1/2, 1/3* – Žáci rozvíjí komunikační dovednosti, samostatně prezentují úkoly (první kontakty, život v rodině), představují koníčky, komunikují v různých situacích (informování, odmítání, pozdrav, prosba, žádost).

Výchova demokratického občana

- *Občanská společnost a škola P2/1, Občan, občanská společnost a stát P2/2* – Žáci pracují samostatně i ve skupinách, charakterizují spolužáka, učitele, popíší školu, informují o povolání rodičů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- *Evropa a svět nás zajímá P3/1, Objevujeme Evropu a svět P3/2, Jsme Evropané P3/3* – V rámci PT se žák seznamuje se zeměpisnými údaji německy mluvících zemí, orientuje se i v mapách. Žáci porovnávají zvyky a tradice v Německu a v ČR.

Multikulturní výchova

- *Kulturní difference P4/1, Lidské vztahy P4/2, Multikulturalita P4/4* – Žáci pracují s autentickým materiálem (časopisy, nahrávky atd.). Sestaví jednoduché přehledy svátků, oblíbených jídel různých národů a prezentují práce před třídou i na nástěnce.

Mediální výchova

- *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení P6/1* – Žáci si uvědomují, že žijí v době mimořádného informačního rozvoje a že bez informací není rozvoje; chápou, že lze čerpat z mnoha zdrojů, nezapomínají ani na využívání zdrojů tradičních. Pracují samostatně i ve skupinách, diskutují o nabídkách televizních programů (pořadů).

Průřezová témata v předmětu německý jazyk – G

Osobnostní a sociální výchova

- *Osobnostní a sociální výchova P1/1, 2, 3, 5* – Probíhá v rámci každé vyučovací hodiny v komunikačních interakcích mezi učitelem a žákem a mezi žáky samotnými na základě vzájemné zdvořilosti a tolerance při výměně názorů k jednotlivým tematickým okruhům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech P3/1, 3, 4, 5* je zakotvena v samé povaze předmětu, navíc je prohlubována tématy obecně evropskými: sport, školství, kultura, kdy se žák orientuje v různých postojích a názorech k uvedené tematice a vytváří si sám vlastní postoje.

Multikulturní výchova

- *Multikulturní výchova P4/1, 2, 3* – Žáci pracují s autentickými materiály, samostatně referují o svých zkušenostech z cest do zahraničí, v komunikaci ozřejmují rozdíly mezi různými tradicemi v jednotlivých zemích, často dokládají své reference vlastním fotografickým materiálem.

Environmentální výchova

- *Environmentální výchova P5/2, 3* – Žáci si uvědomují dopad různých lidských aktivit na životní prostředí, vlastní možnosti v šetrném přístupu k přírodě, referují, jak pečují o svá zvířata.

Mediální výchova

- *Mediální výchova P6/1, 2, 3, 4, 5* – Při práci s texty z novin nebo časopisů žáci kriticky vnímají mediální sdělení a jeho společenský vliv, zároveň sami vytvářejí jednoduché útvary publicistického stylu: inzerát, zprávu, interview.

Španělský jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Španělský jazyk* realizuje vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Předmět je vyučován pouze na vyšším stupni gymnázia. Je dotován čtyřmi vyučovacími hodinami v kvintě a 1. ročníku čtyřletého gymnázia. V dalších ročnících pak třemi vyučovacími hodinami týdně.

Podle Společného evropského referenčního rámce má žák dosáhnout v tomto předmětu komunikační úrovně B1, tj. *„Žák v hlavních rysech rozumí informacím o důvěrně známých věcech, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase apod., pokud jsou vyjádřeny zřetelným standardním způsobem. Umí se vypořádat s většinou situací, které mohou nastat při cestování na území, kde se daným jazykem hovoří. Umí vytvořit jednoduchý souvislý text o tématech, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají. Dokáže popsat zážitky a události, sny, naděje a touhy a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.“*

Žák je veden k utváření a rozvoji zejména komunikativních a všeobecných jazykových kompetencí v různých komunikačních situacích z oblasti veřejné, vzdělávací, pracovní a společenské a napříč řadou tematických okruhů osobního, společenského a každodenního života a světa kolem nás. V rámci běžných úloh a postupů, které jsou součástí jazykové výuky, přirozeně rozvíjí všechny klíčové kompetence.

Předmět Španělský jazyk systematicky rozvíjí jak produktivní, tak receptivní řečové dovednosti ve španělštině, rozvíjí a prohlubuje znalosti španělské lexikologie, gramatiky, fonetiky a ortografie. Žák je veden k monologickému projevu a interakci ve skupině, řízený projev přechází v projev volný. Vede krátké rozhovory s učitelem či spolužákem na základě definovaných řečových vzorců. Diskuze je moderována učitelem, později je iniciativa přenechávána skupinám. Kratší i souvislé projevy písemné a ústní (zpráva, dopis, žádost, srovnání, prezentace, zhodnocení aj.) na daná témata překračují rámec memorování směrem k projevu na základě spojování souvislostí a aktivace slovní zásoby v odpovídajících funkčních stylech. Žák je stimulován vizuálními, audiovizuálními a auditivními pomůckami i vytvářením přirozených komunikativních situací. V cizojazyčných textech a autentických posleších žák identifikuje strukturu, jednotlivé mluvčí a jejich postoje, jednotlivé funkční styly, klíčové informace, dějovou linku. Ve všech řečových aktivitách se průběžně seznamuje s duchovním bohatstvím hispánského světa a jeho geografickou a sociokulturní rozmanitostí, porovnává zvyky, tradice i společenské normy a konvence Španělska, Latinské Ameriky a České republiky. Tímto je u něj posilováno vědomí společného evropského i globálního prostoru i respekt

k individualitě a jinakosti uprostřed něj. Kromě tradičních postupů jsou ve výuce využívány i moderní technologie dle možností a vybavení školy.

Průřezová témata v předmětu španělský jazyk – G

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/4 Morálka všedního dne** – Žáci vedou diskusi na vybraná témata na základě předchozích dotazníků a testovacích aktivit z oblasti morálních dilemat. Představují vlastní hodnotový žebříček, navrhuji řešení praktických situací z hlediska morálního jednání, argumentují. Představují morální dilemata doby, ve které žijí.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce** – Žáci se seznamují s vymezením pojmu chudoba a bohatství, hledají konkrétní doklady v sociokulturní skladbě obyvatel Latinské Ameriky a obyvatel Španělska jako státu Evropské unie.

Multikulturní výchova

- **P4/2 Psychosociální aspekty interkulturality** – Žáci se seznamují s pojmem vrstvení kultur v Latinské Americe. Uvědomují si bohatství, které soužití kultur přináší, ale i konflikty, které z něj plynou. Seznámí se s problémem menšin ve Španělsku a srovnají se situací v ČR.

Environmentální výchova

- **P5/2 Člověk a životní prostředí** – Žáci čtou autentické texty o aktuálních problémech životního prostředí, čtenářský zážitek a informace následně sdílejí a reprodukují. Vytváří seznam vlastních aktivit v rámci ekologického přístupu k životnímu prostředí.

Mediální výchova

- **P6/2 Mediální produkty a jejich významy** – Žáci sledují jednotlivé mediální produkty a internetové stránky. Hledají hodnoty a životní styly nabízené těmito médii, hodnotí trendy. Učí se výběru informací, posuzují míru validity informací z internetu na základě praktických rozborů jednotlivých úkolů.

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu Matematika je realizován obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace, který je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Matematika řešením úloh a problémů rozvíjí samostatné myšlení žáků a studentů, svou deduktivní výstavbou rozvíjí jejich logické myšlení, zaváděním pojmů proměnná, výraz, rovnice, nerovnice, funkce apod. rozvíjí abstraktní myšlení studentů a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. Nezastupitelné místo má i geometrie, která studenty vede k přesnosti při provádění konstrukcí, rozvíjí logické myšlení při provádění důkazů a ověřování počtu řešení úloh, k rozvoji prostorové představivosti při řešení úloh ze stereometrie, k rozvoji funkčního myšlení při řešení konstrukčních úloh pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti.

Matematika prolíná celým vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Časové vymezení předmětu

▪ prima – 5 hodin	1. ročník a kvinta – 4 hodiny
▪ sekunda – 5 hodin	2. ročník a sexta – 4 hodiny
▪ tercie – 4 hodiny	3. ročník a septima – 4 hodiny
▪ kvarta – 4 hodiny	4. ročník a oktáva – 3 hodiny

Znalosti v předmětu *Matematika* dále rozšiřuje a prohlubuje volitelný předmět *Matematický seminář*.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- výklad s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce studentů
- využití prostředků výpočetní techniky
- procvičování matematických postupů na konkrétních příkladech

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti

- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti

Průřezová témata v předmětu matematika – ZV

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova prolíná celým vyučovacím předmětem matematika.

- **P1/1 Osobnostní rozvoj**
 - dovednost zapamatování a řešení problému
 - rozumové zpracování problému
 - třídění a využívání informací
 - rozvíjení paměti prostřednictvím matematických algoritmů
- **P1/2 Sociální rozvoj**
 - dovednost přesně se vyjadřovat
 - schopnost reagovat na zadání příkladu
 - vysvětlování postupu při řešení příkladu (s důrazem na řešení slovních úloh)
 - samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
 - rozvoj dovednosti přesného a estetického rýsování

Environmentální výchova

Průřezové téma environmentální výchova se využívá v matematice především v řešení slovních úloh o pohybu, o společné práci, při řešení úloh z běžné praxe.

- **P5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí**
 - uplatnění při řešení slovních úloh o pohybu
 - slovní úlohy o společné práci
 - slovní úlohy vycházející z běžné praxe

Multikulturní výchova

Průřezové téma multikulturní výchova prolíná celým učivem matematiky, především její část lidské vztahy.

- **P4/2 Lidské vztahy**
 - podílení se na spolupráci při společném řešení příkladů
 - udržování tolerantních vztahů
 - důležitost integrace studenta do práce kolektivu

Průřezová témata v předmětu matematika – G

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova prolíná celým vyučovacím předmětem matematika.

- ***P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti***
 - dovednost zapamatování a řešení problému
 - rozumové zpracování problému
 - třídění a využívání informací
 - rozvíjení paměti prostřednictvím matematických algoritmů
- ***P1/3 Sociální komunikace***
 - dovednost přesně se vyjadřovat
 - schopnost reagovat na zadání příkladu
 - vysvětlování postupu při řešení příkladu (s důrazem na řešení slovních úloh)
 - samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
 - rozvoj dovednosti přesného a estetického rýsování
- ***P1/5 Spolupráce a soutěž***
 - práce ve skupinách, rozdělení úloh při skupinovém řešení problému

Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova se využívá v matematice především v řešení slovních úloh o pohybu, o společné práci, při řešení úloh z běžné praxe.

- ***P5/2 Člověk a životní prostředí***
 - uplatnění při řešení slovních úloh o pohybu
 - slovní úlohy o společné práci
 - slovní úlohy vycházející z běžné praxe

Informatika

Charakteristika předmětu

Výuka probíhá v moderních počítačových učebnách, které jsou vybaveny počítači, dataprojektory, skenery, tiskárnami a vysokorychlostním připojením k internetu. Žáci mohou využívat školní digitální fotoaparáty, videokamery a tablety. Na povinný předmět Informatika pak navazuje volitelný předmět Informatický seminář.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika realizuje vzdělávací obsah oboru Informatika a informační a komunikační technologie, který je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti. Na nižším stupni gymnázia je navíc realizován i tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Při výuce předmětu je kladen důraz na získání základních dovedností při práci s digitální technikou a technologiemi, zejména při zpracování digitálních fotografií. Žáci se postupně seznamují se správnými zásadami při práci s počítačem, digitálním fotoaparátem, videokamerou a osvojují si je. Materiály vytvořené pomocí digitálních technologií zpracovávají s využitím vhodného programového vybavení na počítači.

V dalších ročnících si žáci prohlubují získané vědomosti a dovednosti při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu.

Sledují vývojové trendy v oblasti hardware i software, učí se využívat možností, které jim nabízejí textové, tabulkové a grafické editory. Internet se pro žáky stává důležitým komunikačním prostředkem při využití příslušných programů a nástrojů. Osvojují si vyhledávání, získávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a dalších digitálních médií. Dokáží odhadnout důležitost, věrohodnost a „nezávadnost“ získaných informací.

Dovednosti získané v rámci informatiky lze aplikovat v mnoha oblastech, tím informatika překračuje rámec jediného předmětu a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti převážně v praktických úlohách a jejich prezentacích, i s přihlédnutím na teoretické znalosti z daného tématu či oboru.

Žáci se aktivně zapojují do celorepublikových projektů a soutěží (např. Bobřík informatiky, soutěže vyhlašované MŠMT, MR v grafických disciplínách).

Průřezová témata v předmětu informatika – ZV

Do předmětu informatika jsou zahrnuta následující průřezová témata – *mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*. První dvě průřezová témata se prolínají celou výukou tohoto předmětu.

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 Kreativita** – žáci jsou vedeni k individuálnímu řešení problémů, projevují vlastní tvořivost i originalitu, snaží se dotahovat řešení do konce, v oblasti počítačová grafika vytvářejí vlastní grafické návrhy, webové stránky, plakáty, ...
- **P1/2 Komunikace** – během vyučování prohlubují své dovednosti empatického i aktivního naslouchání, asertivní komunikace se spolužáky i učitelem (výklad, řízená diskuze v teoretických oblastech výuky, frontální výuka, ...)
- **P1/2 Kooperace a kompetence** – práce na společných projektech posiluje schopnost práce ve skupině, žáci si vyzkouší různé role při skupinové práci, čímž se připravují na budoucí začlenění do pracovního kolektivu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1, 2 Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané** – během získávání informací pomocí internetu si žáci uvědomují, že ve světě informací neexistují hranice, že jsme součástí většího globálního celku, žáci vytvářejí vlastní webové prezentace, které publikují na internetu

Multikulturní výchova

- **P4/2 Lidské vztahy** – skupinové projekty napomáhají rozvoji vztahů mezi spolužáky ve třídě – brainstorming

Mediální výchova

- **P6/7 Práce v realizačním týmu** – velký důraz je kladen na projektové vyučování, žáci ve skupinkách vytvářejí např. vlastní noviny, krátkou obrazovou reportáž, reklamní sdělení, ...
- **P6/3, 4, 6 Stavba a tvorba mediálního sdělení** – vytvořené materiály žáci představují ostatním spolužákům, diskutují, prezentují své názory, v průběhu celého vyučovacího předmětu se žáci seznamují s novinkami v oboru pomocí referátů a prezentací
- **P6/1 Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení** – na příkladech si žáci ověřují „relevanci“ získaných informací, snaží se chápat podstatu sdělení

Průřezová témata v předmětu informatika – G

Do předmětu informatika jsou zahrnuta následující průřezová témata – *osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova*. První dvě průřezová témata se prolínají celou výukou tohoto předmětu.

Osobnostní a sociální výchova

- ***P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti*** – žáci jsou vedeni k individuálnímu řešení problémů, projevují vlastní tvořivost i originalitu, snaží se dotahovat řešení do konce, v oblasti počítačová grafika vytvářejí vlastní grafické návrhy, webové stránky, plakáty, ...
- ***P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů*** – práce na společných projektech posiluje schopnost práce ve skupině, žáci si vyzkouší různé role při skupinové práci, čímž se připravují na budoucí začlenění do pracovního kolektivu
- ***P1/4 Morálka všedního dne*** – během vyučování prohlubují své dovednosti empatického i aktivního naslouchání, asertivní komunikace se spolužáky i učitelem (výklad, řízená diskuze v teoretických oblastech výuky, frontální výuka, ...)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***P3/4 Žijeme v Evropě*** – během získávání informací pomocí internetu si žáci uvědomují, že ve světě informací neexistují hranice, že jsme součástí většího globálního celku, žáci vytvářejí vlastní webové prezentace, které publikují na internetu

Multikulturní výchova

- ***P4/2 Psychosociální aspekty interkulturality*** – žáci spolupracují na různých projektech, zapojují se do kolektivních soutěží, kde si upevňují a posilují své kladné vztahy ke spolužákům, procvičují zásady slušného chování a vystupování

Mediální výchova

- ***P6/1 Média, mediální produkce*** – žáci se učí z textu vybrat nejdůležitější informace a pracovat s nimi, na příkladech si žáci ověřují „relevanci“ získaných informací, snaží se chápat podstatu sdělení
- ***P6/2 Mediální produkty a jejich významy*** – vytvořené materiály žáci představují ostatním spolužákům, diskutují, prezentují své názory, v průběhu celého vyučovacího předmětu se žáci seznamují s novinkami v oboru pomocí referátů a prezentací

- **P6/3 Uživatelé** – žáci poznávají rozdíly mezi soukromými a veřejnoprávními médii při získávání informací, seznamují se s nezávislostí médií a svobodou tisku, se zdroji mediálních informací a se způsoby manipulace s příjemcem sdělení, řeší vliv reklamy na současnou společnost a jak ovlivňují počítačové úpravy vyobrazení předmětů a osob a jejich vliv na příjemce sdělení, rozlišují informační zdroje podle kritérií (podle smyslů zapojených do komunikace, míry masovosti, komunikačního média a periodicity), sledují a popisují návyky při užívání médií v rodině/třídě/skupině a diskutují o nich (pravidla kritického myšlení, logické klamy)

Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* je určen všem studentům primy až oktávy osmiletého gymnázia a je vyučován ve všech ročnících čtyřletého gymnázia v hodinové dotaci dvě hodiny týdně. Dějepis je jedním z těch vzdělávacích oborů, které významně a nezastupitelně přispívají k celkovému osobnostnímu a sociálnímu začleňování jedince do společnosti. Seznamuje mladého člověka s historickým rozměrem současnosti, odhaluje mu příčiny a také důsledky událostí, jevů, procesů, vzorců jednání či tradic, jak se projevují ve světě, v němž žije.

Předmět realizuje obsah vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Dějepis má blízkou vazbu zejména k průřezovým tématům *Výchova demokratického občana* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*.

Obsah dějepisného učiva je uspořádán chronologicky. Důležitou součástí vyučování dějepisu jsou fakta. Jejich osvojení má význam nejen informační, ale i argumentační.

Úkolem dějepisného vzdělávání je hledání a nalézání vazeb a vztahů mezi historickými fakty, jejich vysvětlování, na jehož základě žáci mohou pochopit procesy ve společnosti a zaujmout k nim stanovisko.

Obsah vyučovacího předmětu *Dějepis* je spjat s vyučovacími předměty: zeměpis, občanská výchova, český jazyk, výtvarná a hudební výchova.

Dějepisné učivo dále rozšiřuje volitelný předmět Dějepisný seminář.

Průřezová témata v předmětu dějepis – ZV

Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma prostupuje veškerou výukou dějepisu, cílem výuky je morální, osobnostní rozvoj žáka.

- **P1/1 Osobnostní rozvoj** – K tomuto rozvoji pomáhají mluvnická cvičení, která žáci připravují formou referátů na různá historická témata.

Výchova demokratického člověka

- **P2/1 Občanská společnost a škola** Žáci se seznamují s reformami osvícených panovníků, významem vzdělání a s tradicí vzdělávání v naší historii – vedou diskuze, obhajují své názory, učí se spolupracovat ve skupinách.
- **P2/2 Občan, občanská společnost a stát – Současná** společnost, polit. systémy současného světa, žáci vedou diskuze, připravují referáty na téma současná polit. situace.
- **P2/4 Princip demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování** – vznik ČSR – porovnání demokratických a nedemokratických režimů formou výkladu, videozáznamů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 Evropa a svět nás zajímá** – Ve všech ročnících pracují žáci s historickou mapou.
- **P3/2,3 Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané**
 - zámořské objevy – žáci formou referátů, samostatných prací se informují o Novém světě, o dobývání indiánských civilizací.
 - vznik koloniálních panství – práce s mapou.
 - prezentace na téma kultura.

Multikulturní výchova

- **P4/1 Kulturní difference** – orientální despotie – video, prezentace, referáty, antický svět – práce s historickou mapou.
- **P4/2 Lidské vztahy**
 - vývoj člověka a vývoj lid. společnosti – výklad s vyvozováním konkrétních závěrů.
 - křesťanství – státoporné ideologie – referáty.
 - historie ČR – období vlády komunistů – morální dopad – diskuze.
- **P4/3 Etnický původ** – různorodost kultur v období starověku – region – expozice v muzeu – Keltové na Sušicku.

Průřezová témata v předmětu dějepis – G

P1 Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma prostupuje veškerou výukou dějepisu. Cílem výuky je morální, osobnostní rozvoj žáka.

- **P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti** – K tomuto rozvoji pomáhají mluvnická cvičení, která žáci připravují formou referátů na různá historická témata a znalosti doplňují četbou doporučené literatury.
- **P1/4 Morálka všedního dne** – Studenti na základě historických znalostí hodnotí chování a jednání výrazných osobností. Vedou diskuze, obhajují své názory.
- **P1/5 Spolupráce a soutěž** – Studenti pracují ve skupinách. Mají možnost zapojit se do dějepisné soutěže.

P3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky** – Studenti se seznamují s kulturou Evropy i mimoevropských civilizací, s významem křesťanství jako s jednotícím prvkem evropských dějin především ve druhém ročníku a sextě.
- **P3/4,5 Žijeme v Evropě, Vzdělání v Evropě a světě** – Studenti poznávají ekonomické, politické problémy rozděleného světa, seznamují se s demokratickými a nedemokratickými systémy. V každém ročníku poznávají kulturu daného období (tvorba prezentací).

P4 Multikulturní výchova

- **P4/1 Základní problémy sociokulturních rozdílů** – Studenti využívají zvláštnosti různých etnik při různých příležitostech, seznamují spolužáky s kulturními tradicemi.

P6 Mediální výchova

- **P6/1 Média a mediální produkce** – Studenti vytvořené materiály představují ostatním spolužákům, diskutují, prezentují své názory (prezentace, seminární práce), v průběhu celého vyučovacího předmětu se žáci seznamují s novinkami v oboru pomocí referátů a prezentací.
- **P6/5 Role médií v moderních dějinách** – Studenti se seznamují s rolí médií ve 2. polovině 20. století, objasňují jejich vliv na upevňování pozic totalitních režimů.

Občanská výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Občanská výchova* je určen všem studentům primy až kvarty v hodinové dotaci 1 h týdně. Předmět realizuje obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a integruje vzdělávací obsah tematického okruhu Svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V rámci základního vzdělávání má předmět Občanská výchova vytvářet mezioborové vazby a prostřednictvím průřezových témat předávat žákům celistvý pohled na společnost a svět. Učitel žáka vede k základní orientaci ve světě.

Obsahové vymezení

Důraz je kladen na vytváření kvalit, které žákům pomáhají při začleňování do různých sociálních skupin, při vytváření společenských vazeb a vztahů. Seznamuje žáky se sociálním, hospodářským, kulturním i politickým životem ve společnosti, s významem důležitých institucí a organizací. Cílem je připravit žáka na jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti, zaměřuje se na utváření občanských postojů, podporuje přijetí hodnot současné demokratické Evropy. Zdůrazňuje výchovu k respektování lidských práv, názorů druhých. Učí žáky uplatňovat morální a společenská pravidla lidského soužití, přebírat odpovědnost za své názory, chování a jejich důsledky. Při hodnocení žáků se zohledňuje aktivní přístup k aktuálním událostem ve světě i v regionu.

Průřezová témata v předmětu občanská výchova – ZV

Předmět Občanská výchova má zvláštní postavení v rámci všech vzdělávacích oblastí, během celé výuky se realizují všechna průřezová témata formou exkurzí, besed, přednášek, projektové činnosti.

Osobnostní a sociální výchova

- ***P1/1 Osobnostní rozvoj***
 - Sebepoznání a sebepojetí – test
 - Člověk a závislosti – stanovení osobních cílů – anketa, Psychohygiena – hledání pomoci při obtížích – anketa
- ***P1/2 Sociální rozvoj***
 - Řešení konfliktů – dotazník, výklad, asertivní chování – scénky

Výchova demokratického občana

- ***P2/1 Občanská společnost a škola***
 - Školní řád, celoživotní vzdělávání – diskuse
- ***P2/2 Občan, občanská společnost a stát***
 - Listina základních práv a svobod – skupinová práce, rozbor
- ***P2/3 Formy participace občanů v politickém životě***
 - Obec jako základní jednotka samosprávy-video
 - Volby – výklad
- ***P2/4 Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování***
 - Ústava ČR – rozbor, samostatná práce – vyhledávání v ústavě
 - Principy demokracie – výklad, samostatná práce

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***P3/3 Jsme Evropané***
 - Evropská unie a Česká republika – diskuse
 - Evropská integrace – video, Evropská unie a její instituce – výklad

Multikulturní výchova

- ***P4/2 Lidské vztahy***
 - Rodinný život, rodinné vztahy – brainstorming
 - Člověk mezi lidmi – význam kvality mezilidských vztahů – diskuse

- ***P4/5 Princip sociálního smíru a solidarity***
 - Lidská práva – odpovědnost každého za odstranění předsudků, diskriminace – výklad, diskuse

Environmentální výchova

- ***P5/3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí***
 - Člověk a prostředí – práce s internetem

Mediální výchova

- ***P6/1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení***
 - Člověk mezi lidmi – vliv reklamy, působení propagandy, „bulvárního“ tisku na veřejné mínění – práce s internetem, četba a rozbor novinových článků

Základy společenských věd

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Základy společenských věd je určen studentům kvinty a prvního ročníku v dotaci 1 h týdně, studentům sexty, septimy, 2. a 3. ročníku v dotaci dvou hodin týdně, studentům oktávy a 4. ročníku v tříhodinové dotaci. Navazuje na předmět občanská výchova, který je vyučován na nižším stupni gymnázia.

Učivo z oblasti společenských věd dále rozšiřuje a prohlubuje volitelný předmět Společenskovědní seminář.

Předmět Základy společenských věd realizuje obsah vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ a Člověk a svět práce. V rámci předmětu je realizována i část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět Základy společenských věd úzce souvisí s vyučovacími předměty zeměpis, dějepis, český jazyk a literatura.

V předmětu žák získá znalosti a vědomosti o podstatě lidské psychiky, o fungování společnosti a státu, o filozofickém pohledu na život a svět, o ekonomických zákonitostech. Získá dovednosti a schopnosti, které mu pomohou lépe porozumět sobě samému i ostatním, orientovat se na trhu práce, uplatňovat svá práva, případně se zapojit do veřejných záležitostí.

Průřezová témata v předmětu základy společenských věd – G

Předmět Základy společenských věd má zvláštní postavení v rámci všech vzdělávacích oblastí, během celé výuky se realizují všechna průřezová témata formou exkurzí, besed, přednášek a referátů.

Osobnostní a sociální výchova –toto téma se uplatňuje ve všech ročnících, zejména však v 1. ročníku a v kvintě při hodinách psychologie v souvislosti s probíraným učivem (psychologie, psychologická charakteristika osobnosti, učení a poznávání okolního světa, lidský jedinec a jeho vývoj, člověk v interpersonálních vztazích)

- ***P1/1, 2, 3 Osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, sociální komunikace***
 - v hodinách jsou využívány psychologické testy, komunikační hry a scénky, kterými lze vyjádřit asertivní chování
- ***P1/4 Morálka všedního dne***
 - studenti na základě svých znalostí a mediálních komentářů hodnotí aktuální dění u nás i ve světě, posuzují politické, ekonomické a profesní kroky významných osobností, případně s nimi srovnávají své potenciální jednání
- ***P1/5 Spolupráce a soutěž***
 - studenti pracují ve skupinkách, vyhledávají informace, s kterými pak seznamují ostatní, hájí a prosazují své vlastní názor
 - připravují referáty, příp. seminární práce
 - studenti hodnotí spolupráci, příp. nespolečnou spolupráci představitelů našich politických stran

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***P3/4 Žijeme v Evropě***
 - v rámci učiva týkajícího se evropského sjednocování a EU studenti diskutují o výhodách a nevýhodách členství, o přijímání nových členů, o aktuálních problémech Evropy i světa

Mediální výchova

- ***P6/4, 5 Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách***
 - studenti kriticky hodnotí vliv reklamy, působení propagandy, bulvárního tisku i seriózních deníků na veřejné mínění (zejména v předvolebním boji)
 - pracují s internetem, analyzují novinové články

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Předmět Fyzika je na nižším stupni gymnázia určen žákům primy až kvarty. Vede žáky k poznání přírody jako systému, směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede žáky k získávání a využívání osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů jak v přírodě, v denním životě, tak i v technické oblasti. Rozvíjí experimentální stránku dovedností a směřuje k vytváření otevřeného myšlení, logického uvažování. Učí žáky osvojovat si základní fyzikální pojmy a odbornou terminologii.

Na vyšším stupni gymnázia je předmět Fyzika určen žákům prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia a žákům pátého až osmého ročníku osmiletého gymnázia. Přispívá k pochopení jevů a zákonů neživé přírody. Prostřednictvím pozorování, měření a experimentů umožní praktické ověření některých z nich, jiné touto cestou pomůže vyvodit. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám, např. biologii, chemii a hlavně matematice. Její nástroje využívá při řešení teoretických úloh a zpracování výsledků měření. Během studia si žáci uvědomují, že fyzika má stále větší význam v praxi i při vývoji nových technologií.

Během studia škola nabízí žákům mimo vyučovací hodiny následující aktivity a příležitosti: Fyzikální olympiáda, Středoškolská odborná činnost.

Časové vymezení předmětu

Na nižším stupni gymnázia je předmět vyučován v každém ročníku s týdenní hodinovou dotací 2+2+1+2 a na vyšším stupni školy s týdenní hodinovou dotací 2+2+2+2.

Na povinný vyučovací předmět Fyzika navazuje volitelný předmět Fyzikální seminář.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se užívají formy a metody práce podle charakteru učiva a vzdělávacího cíle, např. výkladová hodina, frontální výuka, skupinová práce, samostatné pozorování, krátkodobé projekty, exkurze.

Obsah vyučovacího předmětu je spjat s vyučovacími předměty matematika, chemie, zeměpis, informatika.

Průřezová témata v předmětu fyzika – ZV

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova prolíná celým vyučovacím předmětem Fyzika. Jedná se o obecné prvky, které jsou s různým stupněm akcentu zařazovány průběžně do řady vyučovacích hodin.

- **P1/1** – Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. Dovednost zapamatování a řešení problémů. Dovednost pro učení a studium. Organizace vlastního času. Plánování učení a studia. Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality).
- **P1/2** – Dovednosti pro sdělování verbální i neverbální. Specifické komunikační dovednosti (vedení dialogu). Komunikace v různých situacích (přesvědčování, asertivní komunikace, vysvětlování). Kooperace – dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, seberegulace.

Environmentální výchova

Průřezové téma environmentální výchova se využívá ve fyzice zejména v kapitolách o elektrickém proudu, akustice, tepelných motorech a počasí.

- **P5/3** – Vliv spalovacích motorů na životní prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž – tem. celek Práce, energie a teplo. Vlivy civilizačních faktorů na ovzduší – tem. celek Počasí kolem nás.
- **P5/4** – Náš životní styl a spotřeba el. energie – tem. celek Elektrický obvod a tem. celek Střídavý proud. Zdroje hluku a jejich vliv na životní prostředí – tem. celek Zvukové jevy. Radioaktivita a její vliv na životní prostředí, nakládání s odpady – tem. celek Jaderná energie.

Mediální výchova

- **P6/7** – Využívání vlastních schopností v týmové práci – v rámci referátů a cvičení.

Průřezová témata v předmětu fyzika – G

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova souvisle prolíná celým vyučovacím předmětem Fyzika. Jedná se o obecné prvky, které jsou s různým stupněm akcentu zařazovány průběžně do řady vyučovacích hodin.

- *P1/1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti*
- *P1/2 – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů*
- *P1/3 – Sociální komunikace*
- *P1/4 – Morálka všedního dne*
- *P1/5 – Spolupráce a soutěž*

Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova se využívá ve fyzice zejména v kapitolách o elektrickém proudu, akustice a tepelných motorech.

- *P5/2 – Člověk a životní prostředí* – Vliv spalovacích motorů na životní prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž – tem. celek Stavba a vlastnosti látek. Náš životní styl a spotřeba el. energie – tematický celek Střídavý proud. Zdroje hluku a jejich vliv na životní prostředí – tem. celek Mechanické kmitání a vlnění. Radioaktivita a její vliv na životní prostředí, nakládání s odpady – tematický celek Mikrosvět.

Mediální výchova

- *P6/1 – Media a mediální produkce* – komunikace a spolupráce v týmu – rozvíjeno zejména při cvičeních a referátech.

Chemie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *CHEMIE* je vyučován ve třetím a čtvrtém ročníku osmiletého gymnázia. Ve třetím ročníku je týdenní dotace tři vyučovací hodiny týdně, ve čtvrtém ročníku je tato dotace dvouhodinová. Předmět je dále vyučován jako samostatný předmět v prvním až třetím ročníku čtyřletého a kvintě až septimě osmiletého studia. V kvintě a prvním ročníku je týdenní dotace dvě hodiny. V sextě a septimě a ve druhém a třetím ročníku se pak předmět vyučuje s tříhodinovou týdenní dotací. V předmětu se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na vyšším stupni gymnázia je do předmětu začleněna i část vzdělávacího obsahu oboru Geologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Při realizaci vzdělávacího obsahu předmětu se vychází z katalogu požadavků ke státní maturitní zkoušce. V průběhu studia je několik hodin vyčleněno na laboratorní cvičení. Laboratorní cvičení jsou volena podle vhodnosti témat, dostupnosti chemikálií, materiálu, vybavení laboratoře a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním a školním řádem. Na předmět Chemie navazuje volitelný předmět Chemický seminář, ve kterém je výrazně posílena praktická laboratorní činnost. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vyučovací předmět *CHEMIE* svým specifickým charakterem výuky umožňuje studentům porozumět zákonitostem chemických a přírodních procesů a uvědomovat si jejich aplikace v praktickém životě. Široký a pestrý obsah předmětu prolíná nejen do ostatních přírodovědných oblastí poznání, ale i do každodenní praxe. Nezastupitelnou funkci plní také ve vztahu k environmentální výchově.

Obsah vyučovacího předmětu *CHEMIE* je úzce spjat s vyučovacími předměty: fyzika, biologie, zeměpis (oblast Člověk a příroda), matematika a informatika a oblastí Člověk a zdraví.

Široký a rozmanitý obsah předmětu má především tyto cíle:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické a přírodní jevy
- plánování a provádění pozorování, měření a experimentování
- zpracovávání dat, jejich hodnocení, nalézání souvislostí, vyhledávání informací, vyvozování závěrů, uplatňování pracovních dovedností v životě
- identifikace a správné používání pojmů
- předpovídání a vysvětlení jevů na základě praktických zkušeností
- kvantitativní a kvalitativní popis pozorovaných dějů
- vysvětlení jevů, jejich popis, klasifikace, předpovídání jevů a určování příčinných souvislostí, aplikace poznatků v praxi

- pravidla bezpečné práce s chemikáliemi, schopnost poskytnutí první pomoci
- zpracování dat, hodnocení a vyvození souvislostí
- poznat ohrožení životního prostředí a aktivity člověka k němu vedoucí
- získávání a upevňování dovednosti pracovat s nebezpečnými látkami
- porozumění základním typům chemických reakcí a jejich postavení v přírodě a každodenním životě,
- využívání matematických dovedností k základním chemickým výpočtům
- aplikace znalostí při provádění laboratorních cvičení
- při provádění laboratorních cvičení účinná spolupráce ve skupině

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená základní didaktickou technikou, pracovním stolem s plynovými kahany a samostatná chemická laboratoř.

Průřezová témata v předmětu chemie – ZV

P1-Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 – Osobnostní rozvoj**, plněn v celém rozsahu učiva např.:
 - Vlastnosti látek – pozorování a popis experimentů spojených se změnou skupenství
Amoniak – referát k problému nebezpečí amoniaku a jeho roztoků
Alkany – sestavení grafů závislosti teploty varu na počtu uhlíků
 - Sacharidy – výklad formou doplnění neúplných vět,
podle možností projekt Plasty, zpracování dat a textových informací
 - průběžně: laboratorní práce – prohlubování mezilidských vztahů, pomoci druhému, kooperace a kompetence

P3-Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 – Evropa a svět nás zajímá**
 - Periodická tabulka prvků – referáty,
Halogeny – použití chloru v 1. světové válce a jiných konfliktech (literatura),
Uhlí a zemní plyn – diskuze o povrchových dolech u nás a ve světě
 - podle možností projekt Plasty, orientace na mapě Evropy, místa výroby důležitých plastů, výroba energií a paliv – diskuze o lokalitách těžby paliv u nás a ve světě, zkušenosti z vlastních cest
- **P3/2 – Objevujeme Evropu a svět**
 - Alkaloidy – oblasti pěstování hlavních zdrojů drog, lokalizace na mapě světa,
Doping ve sportu – brainstorming, práce ve skupinách

P5-Environmentální výchova

- **P5/1 – Ekosystémy**
 - Vzduch – frontální výuka, vyhledávání koncentračních limitů znečištění na internetu,
podle možností projekt Voda: sumarizace, vyhodnocení a obhájení, vodní zdroje – zážitky z cest a prázdnin
 - Sacharidy, Fotosyntéza – skupinová práce
- **P5/2 – Základní podmínky života**
 - Kyslík – výklad doplněný názory studentů
 - podle možností projekt Alternativní zdroje energie – skupinová a samostatná práce

- ***P5/3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí***
 - Složení atmosféry – diskuse o možných zdrojích znečištění, Automobilismus – referát
 - Trvale udržitelný rozvoj – odpady a hospodaření s nimi, referát, video, práce s odborným textem
 - Chemická analýza látek v ŽP – frontální výuka a samostatná práce
- ***P5/4 – Vztah člověka k prostředí***
 - podle možností projekt Voda: exkurze do ČOV
 - podle možností projekt Alternativní zdroje energie – způsoby jednání člověka ve vztahu k prostředí, samostatná práce

P6 – Mediální výchova

- ***P6/1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení***
 - Voda – podle možností projekt – čtení článků z novin a časopisů s porozuměním a diskusí
 - Plasty – podle možností projekt – čtení článků z novin a časopisů s porozuměním a diskusí
- ***P6/2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality***
 - Sacharidy – hodnotící diskuse vlivu reklamy na výživu a na příjem sacharidů
- ***P6/6 – Tvorba mediálního sdělení – průběžně v laboratorních pracích a soutěžích***
- ***P6/7 – Práce v realizačním týmu – průběžně v laboratorních pracích a soutěžích***

Průřezová témata v předmětu chemie – G

Osobnostní a sociální výchova

- ***P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti***

Krátké referáty se zaměřením na praktické aplikace chemie, využití chemie v praxi

Dovednost zapamatování a řešení problému, rozumové zpracování problému, třídění a využívání informací

- ***P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů***

Zpracování informací při tvorbě protokolu z laboratorních prací

Dovednost přesně se vyjadřovat, formulovat předpoklady a závěry

Schopnost reagovat na zadání příkladu, aplikovat matematickou vybavenost

- ***P1/3 Sociální komunikace***

Formy skupinové práce v laboratorních cvičeních

- ***P1/5 Spolupráce a soutěž***

Účast na chemických soutěžích např., chemická olympiáda, Ksicht...

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***P3/2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky***

Globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí

Surovinové disproporce ve světě, problémy v distribuci energií a vody

- ***P3/4 Žijeme v Evropě***

Historie chemie a alchymie v Evropě

Historický vývoj filozofického a chemického poznání v evropském kontextu

Nobelova cena

Environmentální výchova

- ***P5/1 Problematika vztahu organismů a prostředí***

Vymezení organismů k prostředí na základě chemické a biologické evoluce

Postavení člověka v přírodě, hlavní ekologické problémy lidstva současnosti

- ***P5/2 Člověk a životní prostředí***

Člověk, chemická výroba a životní prostředí

Monitoring ekologických ukazatelů, chemické cesty analýzy ekologické zátěže

Chemie v každodenním životě člověka, chemie v domácnosti

- ***P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky***

Diskuse na téma, s jakými problémy životního prostředí se náš region potýká

Mediální výchova

- ***P6/1 Média mediální produkce***

Práce s internetem, tvorba prezentací při referátech či zhodnocení problémů

- ***P6/2 Mediální produkty a jejich významy***

Nepřesnosti a nekorektnosti ve veřejných médiích (tisk, rozhlas, televize)

- ***P6/4 Účinky mediální produkce a vliv médií***

Reklama ve veřejných médiích s chemickou tematikou (tisk, rozhlas, televize)

Klamavá reklama (léčiva, kosmetika, čisticí prostředky ...)

Biologie

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět biologie realizuje na nižším stupni gymnázia obsah vzdělávacího oboru Přírodopis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na vyšším stupni gymnázia je realizován vzdělávací obsah oboru Biologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na obou stupních gymnázia je do předmětu začleněna i část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Na vyšším stupni gymnázia se pak realizuje i část vzdělávacího obsahu oboru Geologie, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Biologie je vyučována ve všech ročnících – v sekundě, v kvartě, v oktávě a ve čtvrtém ročníku čtyřletého studia v rozsahu jedné hodiny týdně, v ostatních ročnících pak v rozsahu dvou hodin týdně.

Na povinný vyučovací předmět Biologie navazuje volitelný předmět Biologický seminář. Biologický seminář je určen především studentům, kteří uvažují o studiu na VŠ s biologickým zaměřením.

V předmětu Biologie se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy i vztahy mezi živou a neživou přírodou. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody. Biologie přispívá k pochopení přírodních zákonitostí. Má blízký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, matematice a zeměpisu.

Žáci poznávají stavbu a funkci orgánových soustav člověka, zabývají se zdravím člověka i nemocemi, hledají a objevují příčiny civilizačních chorob a jsou vedeni ke zdravému životnímu stylu včetně psychohygieny. Zároveň získávají přehled o možnostech současné medicíny a uvědomují si význam vědy pro kvalitu života člověka. Podstatnou úlohou předmětu je také vytváření kritického postoje žáků vůči rasizmu a všem projevům xenofobie.

Pochopení principu „trvale udržitelného života“ žáky, vnímání krásna, úcta k práci všech lidí a jejím výsledkům, pozitivní vztah k sobě samému a spoluobčanům jsou ve vyučovacím předmětu biologie rozvíjeny s cílem, aby byl žák schopen prakticky naplňovat ideály lidství, aby se zamýšlel nad budoucností Země a měl snahu o pozitivní přístup k řešení problémů.

Výuka využívá následující formy: výkladové formy propojené diskuzí, samostatné práce, referáty, exkurze.

Během studia se mohou žáci zapojit různých soutěží např. do biologické olympiády, nebo Středoškolské odborné činnosti.

Průřezová témata v předmětu biologie – ZV

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 – Osobnostní výchova**
 - nebuněčné a prvobuněčné organizmy (referáty), vzdušnicovci (pořizování fotodokumentace)
 - dýchací soustava (referát vliv kouření na zdraví člověka), nácvik první pomoci, tělesná a duševní hygiena (referáty, diskuze), praktické metody poznávání přírody (laboratorní práce)
 - – minerály (laboratorní práce)

Výchova demokratického občana

- **P2/2 – Občan, občanská společnost** – původ a vývoj člověka (diskuze)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/3 – Jsme Evropané** – nebuněčné a prvobuněčné organizmy (referáty), – členovci (referáty Joachim Barrande)

Multikulturní výchova

- **P4/3 – Etnický původ** – původ a vývoj člověka (diskuze o rasové nesnášenlivosti)

Environmentální výchova

- **P5/1 – Ekosystémy** – krytosemenné rostliny (tvorba herbáře, fotografování, úprava fotografií), – příroda a její ohrožení (výuka zaměřená na přírodu našeho regionu)
- **P5/2 – Základní podmínky života** – život na zemi (referáty, jak se mění podmínky života)
- **P5/3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – příroda a její ohrožení (výuka zaměřená na přírodu našeho regionu), – ložiska (samostatná práce).
- **P5/4 – Vztah člověka k prostředí** – příroda a její ohrožení

Mediální výchova

- **P6/1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – původ a vývoj člověka (samostatná práce, referát)
- **P6/6 – Tvorba mediálního sdělení** – tělesná a duševní hygiena, tvorba příspěvku pro webové stránky.
- **P6/7 – Práce v realizačním týmu** – horniny (tvorba prezentací), geologický vývoj České republiky (tvorba prezentací)

Průřezová témata v předmětu biologie – G

Osobnostní a sociální výchova

- ***P1/1 – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti***
 - krytosemenné rostliny (pořizování fotodokumentace)
 - členovci, hmyz (pořizování makrofotografií)
 - dýchací soustava (referát vliv kouření na zdraví člověka)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***P3/4 – Žijeme v Evropě***
 - členovci (referáty Joachim Barrande)

Multikulturní výchova

- ***P4/1 – Základní problémy sociokulturních problémů***
 - původ a vývoj člověka (poznáváme romskou kulturu a problémy Romů)

Mediální výchova

- ***P6/2 – Mediální produkty a jejich významy***
 - studenti se podílejí na tvorbě příspěvků pro webové stránky

Zeměpis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis realizuje na nižším stupni gymnázia obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Na vyšším stupni gymnázia se realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie, který je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost, a část obsahu vzdělávacího oboru Geologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět je určen studentům prvního až osmého ročníku osmiletého gymnázia (prima-oktáva) a též studentům prvního až čtvrtého ročníku čtyřletého gymnázia.

Hodinová dotace je v každém ročníku stanovena na dvě vyučovací hodiny týdně s výjimkou třetího ročníku osmiletého gymnázia (tercie), kde je jedna vyučovací hodina týdně. Na povinný předmět Zeměpis volně navazuje volitelný předmět Zeměpisný seminář.

Předmět Zeměpis má v rámci gymnaziálního vzdělání mnoho funkcí, za jednu z nejdůležitějších lze považovat integrační funkci geografie. Ve své podstatě Zeměpis spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenských a technických věd, zároveň také z oblasti kultury. Nezanedbatelný je také vliv na rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování – student posuzuje a porovnává změny, jevy a procesy v místní krajině a vlastní zemi s procesy v evropském a celosvětovém měřítku.

V této rozmanitosti lze pak snadno využívat mnoho vazeb k různým vědním oborům či vyučovacím předmětům, které z nich vycházejí. V oblasti matematické geografie jsou vazby na astronomii a fyziku, u fyzické geografie na geologii, hydrologii, klimatologii, chemii a biologii. V socioekonomické geografii jsou to vazby na demografii a historii a v politické geografii na politologii.

Komplexní geografické poznání reality napomáhá u studenta postupně vytvářet celkový postoj ke světu, názory na jeho vznik a vývoj. Velice úzkou vazbu má předmět Zeměpis na kartografii. Silné vazby má Zeměpis k dalším studijním předmětům s výraznou integrační funkcí, a to k předmětům občanský a společenskovědní základ a historie.

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek a obrazového materiálu
- práce s internetem, tvorba prezentací
- využití prostředků výpočetní techniky a vhodných počítačových programů
- prezentace vlastních názorů v diskusi a referátech, práce ve skupinách

- zeměpisné vycházky, exkurze projekty (dle možností návštěvy muzeí, hvězdárny, infocenter NP a CHKO Šumava, synoptické stanice a meteorologické stanice, besedy, přednášky odborníků).

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis je velmi úzce spjat s vyučovacími předměty:

- fyzika, biologie, chemie (Člověk a příroda, Přírodní sféry Země)
- dějepis, občanská výchova, základy společenských věd (Člověk a společnost, Geografie obyvatelstva a hospodářství, Regionální geografie)
- matematika a informatika (Regionální geografie, Přírodní sféry Země)

Průřezová témata v předmětu zeměpis – ZV

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1 – Osobnostní rozvoj**
 - Planeta Země – názorná výuka s pomůckami
 - Asie – výklad formou doplnění neúplných vět
 - Hospodářství ČR – výklad formou doplnění neúplných vět
- **P1/2 – Sociální rozvoj**
 - Asie – frontální výuka
 - Geologie ČR – samostatná práce s mapou
- **P1/3 – Morální rozvoj**
 - Asie – frontální výuka

Výchova demokratického občana

- **P2/2 – Občan, občanská společnost a stát**
 - Obyvatelstvo ČR – prezentace referátů
- **P2/3 – Formy participace občanů v politickém životě**
 - Obyvatelstvo ČR – diskuse
- **P2/4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**
 - Oblasti Asie – samostatná práce
 - Rusko – výklad s otázkami

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1 – Evropa a svět nás zajímá**
 - Pohyby Země – práce s mapou časových pásem
 - Zeměpisná poloha – práce s mapou
 - Východní Asie – referáty
 - Globalizace – geografické vnímání globalizace, chudoba a bohatství, nerovnost v ekonomickém a společenském vývoji
- **P3/2 – Objevujeme Evropu a svět**
 - Oblasti Evropy – frontální výuka
 - Oblasti ČR – referáty
- **P3/3 – Jsme Evropané**
 - Východní Evropa – výklad s návazností na znalosti z humanitních předmětů
 - Obchod ČR – výklad s otázkami

- Rozdíly ve vyspělosti zemí – evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, Česká republika v Evropské unii, významné evropské instituce a organizace

Multikulturní výchova

- ***P4/1 – Kulturní difference***
 - Oblasti Severní Ameriky – referáty
- ***P4/2 – Lidské vztahy***
 - Geografie obyvatelstva – výklad s vyvozováním závěrů
 - Severní Afrika – prezentace videa
 - Historie ČR – výklad s návazností na znalosti z humanitních předmětů
- ***P4/3 – Etnický původ***
 - Znaky obyvatelstva – frontální výuka
 - Austrálie a Oceánie – referáty, video
- ***P4/4 – Multikulturalita***
 - Znaky obyvatelstva – výklad s vyvozováním závěrů
 - Jihozápadní Asie – samostatná práce s využitím mediálních sdělení
 - Rusko – frontální výuka
 - Rozdíly ve vyspělosti zemí– příčiny imigrace, příčiny způsobující etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost
- ***P4/5 – Princip sociálního smíru a solidarity***
 - Oblasti Severní Ameriky – výklad
 - Západní Evropa – referát na základě vlastních zkušeností

Environmentální výchova

- ***P5/1 – Ekosystémy***
 - Vegetační pásy – frontální výuka
 - Ochrana přírody ČR – samostatná práce, referát, prezentace
- ***P5/2 – Základní podmínky života***
 - Státy Sahary – výklad doplněný názory studentů
- ***P5/3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí***
 - Složení atmosféry – diskuse
 - Přírodní poměry Severní Ameriky – referát, video
 - Ochrana přírody ČR – frontální výuka a samostatná práce
- ***P5/4 – Vztah člověka k prostředí***
 - Oběh vody na Zemi – výklad a diskuse

- Sídla – výklad s diskusí
- Světový oceán a polární oblasti – frontální výuka
- Hospodářství ČR – práce s internetem
- Člověk a přírodní katastrofy, globální změny klimatu – příčiny a důsledky globálních ekologických problémů, možnosti řešení

Mediální výchova

- ***P6/1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení***
 - Rovníková Afrika – čtení článků z novin a časopisů s porozuměním a diskusí
- ***P6/2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality***
 - Počasí a podnebí – pozorování počasí a meteorologických modelů
- ***P6/5 – Fungování a vliv médií ve společnosti***
 - Obyvatelstvo a sídla ČR – diskuse po předcházející samostatné domácí přípravě

Průřezová témata v předmětu zeměpis – G

Osobnostní a sociální výchova

- ***P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti***

Mluvní cvičení v podobě vlastního komentáře na aktuální společenské dění v ČR a ve světě

Projekty – referáty se zeměpisnou tematikou doplněné vlastními prezentacemi

- ***P1/2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů***

Zpracování informací při tvorbě kartogramů, kartodiagramů

Průvodcování na exkurzích se zeměpisným zaměřením

- ***P1/3 Sociální komunikace***

Příprava dotazů na přednášky a besedy se zeměpisnou tematikou

Formy skupinové práce v hodinách (při práci s textem, mapou ...)

- ***P1/5 Spolupráce a soutěž***

Účast na soutěžích se zeměpisnou tematikou – např. Eurorebus, Zeměpisná olympiáda ...

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ***P3/1 Globalizační a rozvojové procesy – Geografické vnímání globalizace:***

internacionalizace světové ekonomiky

etnická, jazyková a náboženská rozmanitost

prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace

- ***P3/2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky***

Světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika

Nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji – „Sever“ x „Jih“

Nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus

Globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí

- ***P3/3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce***

Mezinárodní instituce na bázi politické, vojenské a hospodářské

- ***P3/4 Žijeme v Evropě***

Historie integračního procesu v Evropě

Vztah ČR se sousedními zeměmi, vzájemná spolupráce

Politické postavení ČR v Evropě a ve světě v kontextu histor. – polit. vývoje

Multikulturní výchova

- **P4/1 Základní problémy sociokulturních rozdílů**

Formou projektů – referátů či seminárních prací – se studenti zamýšlí nad příčinami způsobujících imigraci do ČR, jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, extremismus nejen v ČR

- **P4/3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí**

Studenti četbou či referáty se seznamují s životem jiných etnik, formou diskuse se učí respektovat příslušníky jiných etnik, tělesných znaků, náboženství...

Environmentální výchova

- **P5/1 Problematika vztahu organismů a prostředí**

v kapitolách Fyzické geografie – zvláště v biosféře – vedena diskuse, jak ovlivňují prostředí organismy, které v něm žijí, charakterizují se populace, jejich vzájemné vztahy

- **P5/2 Člověk a životní prostředí**

Tvorba prezentací na dané téma

Školní zeměpisné exkurze, zeměpisné vycházky

Diskuse, besedy

- **P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky**

Diskuse na téma, s jakými problémy životního prostředí se náš region nejvíce potýká

Mediální výchova

- **P6/1 Média mediální produkce**

Práce s internetem, tvorba prezentací uplatňovaná při referátech či zhodnocení exkurzí

- **P6/2 Mediální produkty a jejich významy**

Rozbor aktuálního dění prací s veřejnými médii (tisk, rozhlas, televize)

Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova realizuje na nižším stupni gymnázia vzdělávací obsah oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Na vyšším stupni gymnázia se realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební obor a vzdělávací obsah tématu Umělecká tvorba a komunikace ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách.

Předmět hudební výchova je předmětem povinným pro žáky primy až kvarty osmiletého studia, časová dotace je jedna vyučovací hodina týdně.

Pro žáky 1. a 2.ročníku čtyřletého gymnázia a odpovídajících ročníků osmiletého gymnázia je hudební výchova předmětem volitelným (žáci volí mezi hudební a výtvarnou výchovou). Časová dotace je dvě vyučovací hodiny týdně. Hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti doplněné hudebně pohybovými aktivitami. Žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů, poznává hudbu v jejích stylových, žánrových i funkčních podobách. Pěveckými, poslechovými, rytmickými, hudebně pohybovými a tvořivými činnostmi rozvíjí žakovu hudebnost. Pomáhá mu vytvořit si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti. Zpěv by se měl stát prostředkem vyjádření radosti a pohody. Žák má příležitost uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti.

Průřezová témata v předmětu hudební výchova – ZV

Z charakteru hudební výchovy vyplývá, že se v každé hodině prolíná několik průřezových témat najednou, proto někdy nelze tato témata od sebe striktně oddělit.

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1** dramatizace písní; návštěva koncertu, divadel. představení
- **P1/2** vytvoření hudebně pohybového pásma
- **P1/3** rozhovory a hodnocení práce ve skupině, diskuze nad uměleckým dílem

Výchova demokratického občana

- **P2/1** nezesměšňovat práci ostatních, snažit se ji správně vnímat

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1** orientace ve vývoji umění, porozumět rozdílnosti kultur
- **P3/2** hymny jiných zemí, lid. písně různých oblastí; hudební nástroje různých kultur a zemí
- **P3/3** seznámení se s folklórem, lid. zvyky, tradicemi, regionálním uměním

Multikulturní výchova

- **P4/2** kultura a umění našeho regionu – seznámení se s kulturními stánky regionu
- **P4/4** poznávat a respektovat odlišnosti kultur (písně)

Environmentální výchova

- **P5/4** ovlivňování prostředí v naší škole, v našem městě, vandalismus

Mediální výchova

- **P6/4** poslech hudebních děl je prostředkem vnímání autora mediálních sdělení
- **P6/6** školní akce jsou prostředkem mediálního sdělení
- **P6/7** žáci se na těchto akcích spolupodílejí

Průřezová témata v předmětu hudební výchova – G

Z charakteru hudební výchovy vyplývá, že se v každé hodině prolíná několik průřezových témat najednou, proto někdy nelze tato témata od sebe striktně oddělit.

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1** dramatizace písní; návštěva koncertu, divadel. představení
- **P1/2** vytvoření hudebně pohybového pásma
- **P1/3** rozhovory a hodnocení práce ve skupině, diskuze nad uměleckým dílem

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/4** orientace ve vývoji umění, porozumět rozdílnosti kultur
- **P3/5** hymny jiných zemí, lid. písně různých oblastí; hudební nástroje různých kultur a zemí; seznámení se s folklórem, lid. zvyky, tradicemi, regionálním uměním

Multikulturní výchova

- **P4/2** kultura a umění našeho regionu – návštěva koncertu, divadla; seznámení se s kulturními stánky regionu i České republiky
- **P4/1** poznávat a respektovat odlišnosti kultur (písně, stálé kult. akce)

Enviromentální výchova

- **P5/2** ovlivňování prostředí v naší škole, v našem městě, vandalismus

Mediální výchova

- **P6/4** poslech hudebních děl je prostředkem vnímání autora mediálních sdělení

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova realizuje na nižším stupni gymnázia vzdělávací obsah oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Na vyšším stupni gymnázia se realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarný obor a vzdělávací obsah tématu Umělecká tvorba a komunikace ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Výtvarná výchova je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka, ve kterých uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost a fantazii. Výtvarná výchova je pro žáky primy až kvarty osmiletého studia předmětem povinným, s časovou dotací dvě hodiny týdně (prima, sekunda) a jedna hodina týdně (tercie, kvarta).

Předmětem volitelným je pro žáky 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia a odpovídajících ročníků osmiletého gymnázia. Časová dotace pro tento předmět je dvě vyučovací hodiny týdně. Výuka se realizuje ve specializované učebně. Výtvarná výchova je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka, ve kterých uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost a fantazii. Umožňuje mu vyjadřovat se k různým tématům a situacím. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních. Ve všech formách výtvarného projevu se prezentuje osobnost žáka a je mu dáвана možnost individuálně se vyjádřit.

Žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj, vnímat pozitivní i negativní, je veden k všímavosti si okolního světa.

Průřezová témata v předmětu výtvarná výchova – ZV

Z charakteru výtvarné výchovy vyplývá, že se v každé hodině prolíná několik průřezových témat najednou, proto někdy nelze tato témata od sebe striktně oddělit.

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1** rozhovory nad vlastním obrázkem, slovní vyjádření, hodnocení své práce
- **P1/2** návštěvy výstav či divadel
- **P1/3** diskuze nad uměleckým dílem

Výchova demokratického občana

- **P2/1** nezesměšňovat, neničit práce ostatních; výtvarné vyjádření mezilidských vztahů – práce se symboly

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1** porozumět rozdílnosti kultur (výtvarná stránka krojů – oblečení, atributy hodnot v rodové hierarchii, ...)
- **P3/2** orientace ve vývoji umění (odlišnosti historické podle jednotlivých slohů, odlišnosti časové, ...)
- **P3/3** seznámení se s folklórem, lid. zvyky, tradicemi, regionálním uměním; významné stavby světa; symboly

Multikulturní výchova

- **P4/2** kultura a umění našeho regionu – dle možností návštěva výstavy či divadla; seznámení se s kulturními stánky
- **P4/4** poznávat a respektovat odlišnosti kultur

Environmentální výchova

- **P5/3** hodnocení estetických kvalit prostředí; vandalismus
- **P5/4** ovlivňování prostředí v naší škole,

Mediální výchova

- **P6/6** každá výtvarná práce je prostředkem mediálního sdělení
- **P6/7** vzájemná spolupráce realizačních týmů při přípravě společných školních akcí.

Průřezová témata v předmětu výtvarná výchova – G

Z charakteru výtvarné výchovy vyplývá, že se v každé hodině prolíná několik průřezových témat najednou, proto někdy nelze tato témata od sebe striktně oddělit.

Osobnostní a sociální výchova

- **P1/1** rozhovory nad vlastním obrázkem, slovní vyjádření, hodnocení své práce
- **P1/2** návštěvy uměleckých besed a výstav;
- **P1/3** diskuze nad uměleckým dílem

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **P3/1** porozumět rozdílnosti kultur (výtvarná stránka oblečení, atributy hodnot v rodové hierarchii, ...)
- **P3/4** orientace ve vývoji umění (odlišnosti historické podle jednotlivých slohů, odlišnosti časové, ...)
- **P3/5** seznámení se s folklórem, lid. zvyky, tradicemi, regionálním uměním; významné stavby světa; symboly

Multikulturní výchova

- **P4/2** kultura a umění našeho regionu – návštěva výstavy či divadla; seznámení se s kulturními stánky
- **P4/1** poznávat a respektovat odlišnosti kultur

Enviromentální výchova

- **P5/3** hodnocení estetických kvalit prostředí; vandalismus; ovlivňování prostředí v naší škole,

Mediální výchova

- **P6/2** média je třeba nahlížet i z pozice výtvarné
- **P6/3** každá výtvarná práce je prostředkem mediálního sdělení
- **P6/5** vliv médií je nesporný

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V předmětu se realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova a část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

V ročnících osmiletého gymnázia – prima až kvarta je vyučován v rozsahu 11 vyučovacích hodin týdně takto: prima 3 h, sekunda 2 h, tercie 3 h a kvarta 3 h. V ročnících osmiletého gymnázia kvinta až oktáva a čtyřletého gymnázia (1.– 4. r.) je vyučován v rozsahu dvě vyučovací hodiny týdně v každém ročníku. Je rozdělen zpravidla ve skupinách hoši-dívky.

Hodiny probíhají ve školní tělocvičně, na školním hřišti a v pronajímaných prostorách města. Atletické disciplíny provádíme v omezeném rozsahu na školním hřišti, nebo ve velmi kvalitních podmínkách na stadionu TJ Sušice s umělým povrchem. Dále využíváme blízké přírodní prostory pro výběhy. Krátkodobě využíváme i zimní stadion pro výuku bruslení a ledního hokeje.

Náplň hodin je ovlivňována prostorovými možnostmi, vybavením, rozdílnou výkonnostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže a zájmovou orientací žáků. Je zkoordinována s termínovým kalendářem soutěží AŠSK.

Součástí výuky jsou i pobytové sportovní kurzy:

- LVK – základy lyžování
- cykloturistika – Šumava
- vodní turistika – Otava
- lyžování a snowboarding v Alpách (dle zájmu)

Výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce školní až republikové úrovně, do kterých jsou žáci vybíráni podle svých dovedností, výkonnosti a zájmu.

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělání žáků v problematice zdraví a v poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejím smyslem je samostatně pracovat na své zdatnosti, a zařazovat pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby sloužila k regeneraci a kompenzaci jiných zatížení. Tělesnou výchovu doplňují možnosti pohybového vyžití v prostorách školy – především vybudované víceúčelové hřiště s umělým povrchem.

Průřezová témata v předmětu tělesná výchova – ZV

Osobnostní a sociální výchova

Metody: výklad, ukázka, praktické procvičování.

- ***P1/1 Osobnostní rozvoj*** – trénink vůle překonávat překážky, trénink soustředění pro danou pohybovou činnost, cvičení sebekontroly a sebeovládání, dodržování hygienických návyků, používání psychického uvolnění a relaxace, pozitivní naladění mysli, využití volného času k pohybové činnosti
- ***P1/2 Sociální rozvoj*** – spolupráce a komunikace především při kolektivních hrách
- ***P1/3 Morální rozvoj*** – vzájemná pomoc a povzbuzení pohybově méně nadaným spolužákům, uplatnění zásad „fair-play“, zodpovědný přístup k reprezentaci školy

Environmentální výchova

Metody výuky: beseda.

- ***P5/3 Lidské aktivity a problém životního prostředí*** – chování při sportovních a turistických akcích v přírodě
- ***P5/4 Vztah člověka k prostředí*** – vliv sportovních aktivit v přírodním prostředí na zdraví jedince

Mediální výchova

Metody: výklad, videoukázka, beseda.

- ***P6/5 Fungování a vliv médií ve společnosti*** – orientace ve sportovním zpravodajství a sportovní tematice, orientace v informačních zdrojích o sportovních akcích

Průřezová témata v předmětu tělesná výchova – G

Osobnostní a sociální výchova

Metody: výklad, ukázka, praktické procvičování.

P1/1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- trénink vůle překonávat překážky
- trénink soustředění pro danou pohybovou činnost
- cvičení sebekontroly a sebeovládání
- dodržování hygienických návyků
- používání psychického uvolnění a relaxace, pozitivní naladění mysli, využití volného času k pohybové činnosti

P1/3 Sociální komunikace

- spolupráce a komunikace především při kolektivních hrách

P1/4 Morálka všedního dne

- vzájemná pomoc a povzbuzení pohybově méně nadaným spolužákům
- uplatnění zásad „fair-play“
- zodpovědný přístup k reprezentaci školy

Environmentální výchova

Metody výuky: beseda.

P5/2 Člověk a životní prostředí

- chování při sportovních a turistických akcích v přírodě

P5/3 Životní prostředí regionu a České republiky

- vliv sportovních aktivit v přírodním prostředí na zdraví jedince

Mediální výchova

Metody: výklad, videoukázka, beseda.

P6/4 Účinky mediální produkce a vliv médií

- orientace ve sportovním zpravodajství a sportovní tematice
- orientace v informačních zdrojích o sportovních akcích

Volitelné předměty

Zpravidla se vyučují ve dvouhodinových blocích. Podle zájmu studentů a podle možností školy jsou nabízeny jako jednoleté nebo dvouleté. Studentům jsou nabízeny všechny níže uvedené volitelné předměty. V daném školním roce jsou ale otevřeny pouze ty, na které se přihlásí dostatečný počet studentů.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve volitelných předmětech vycházejí z výchovných a vzdělávacích strategií využívaných v odpovídajících povinných předmětech. Začlenění průřezových témat a rozpracování výstupů a učiva je součástí pouze tištěného ŠVP, který je k dispozici v ředitelně.

Konverzace v anglickém jazyce

Výuka v předmětu Konverzace v anglickém jazyce je zaměřena na procvičování všeobecných témat k maturitě, na seznámení se specifickou slovní zásobou k tématům, na reálie anglicky mluvících zemí, čtení a poslech s porozuměním, reprodukci textů, vlastní samostatný projev a rozvíjení řečových dovedností.

Konverzace v německém jazyce

Do výuky v předmětu Konverzace v německém jazyce jsou zařazena všeobecná konverzační témata ke společné maturitě. Studenti si rozšiřují slovní zásobu také v tématech běžného života. Důraz je též kladen na porozumění textu (čtení i poslech). Součástí je také seznámení s reáliemi německy mluvících států.

Základy ruského jazyka

Výuka v předmětu Základy ruského jazyka je zaměřena na zvládnutí základních jazykových dovedností – psaní, gramatika, čtení s porozuměním, základní konverzace a poslech. Ve výuce kromě učebnice a pracovního sešitu se využívají i další materiály (nahrávky, texty).

Matematický seminář

Cílem výuky semináře je umožnit schopnějším žákům důkladnější přípravu v matematice pro studium na vysoké škole a rozvinout jejich matematický talent. Po obsahové stránce výuka předmětu volně navazuje na tematiku povinného předmětu, prohlubuje ji a zčásti rozšiřuje. Z hlediska pracovních metod učitel využívá metod vnitřní diferenciaci a individuálního přístupu, pro aktivizaci žáků při vyučování uplatňuje samostatné práce, případně práce ve skupinách, metody problémového vyučování a matematického experimentu. Výuka vychází z řešení úloh, vyúsťuje v systematizaci a prohloubení učiva.

Fyzikální seminář

Cílem výuky semináře je umožnit schopnějším žákům důkladnější přípravu ve Fyzice pro studium na vysoké škole a rozvinout jejich talent. Po obsahové stránce výuka předmětu volně navazuje na tematiku povinného předmětu, prohlubuje ji a zčásti rozšiřuje. Z hlediska pracovních metod učitel využívá metod individuálního přístupu a skupinové práce. Pro aktivizaci žáků při vyučování uplatňuje samostatné práce, případně práce ve skupinách, praktická měření, seminární práce a metody problémového vyučování. Výuka vychází z řešení úloh teoretického i praktického zaměření.

Informatický seminář

Výuka semináře probíhá v moderních počítačových učebnách, které jsou vybaveny počítači, dataprojektory, skenery, tiskárnami a vysokorychlostním připojením k internetu. Všechny hodiny jsou vedeny jako cvičení, kdy má každý student k dispozici vlastní počítač.

Předmět vychází z katalogu požadavků k profilové maturitní zkoušce. Je určen především studentům, kteří chtějí skládat maturitní zkoušku z informatiky nebo studovat na vysokých školách technického směru.

Po obsahové stránce je zaměřen na prohloubení a rozšíření učiva povinného předmětu Informatika, část semináře je věnována oblasti programování. Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti převážně v praktických úlohách a jejich prezentacích i s přihlédnutím k teoretickým znalostem z daného tématu či oboru

Dějepisný seminář

Dějepisný seminář je jedním z volitelných humanitních seminářů. Po obsahové stránce výuka předmětu volně navazuje na témata předmětu povinného, která dále prohlubuje a rozšiřuje znalosti tak, aby studenti úspěšně zvládli požadavky profilové maturitní zkoušky a přijímacího řízení na vysoké školy humanitního zaměření.

Předmět je zaměřen na rozšíření a prohloubení učiva dějin především 20. a 21. století. Velkou pozornost věnuje vývoji Československa v poválečném období a v době totality, vysvětluje zločiny komunistického režimu. Dále rozšiřuje znalosti o regionu. Součástí výuky v semináři jsou seminární práce a samostatná vystoupení (referáty) k daným tématům. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená základní didaktickou technikou.

Společenskovědní seminář

Seminář je určen všem zájemcům o studium na vysokých školách humanitního typu. Je zaměřen na rozšíření a prohloubení učiva, doplňuje přípravu na profilovou část maturity z občanského a společenskovědního základu.

Politologická část je zaměřena na nejdůležitější události domácí i mezinárodní. Část týkající se religionistiky se zabývá hlavními světovými náboženstvími, dotýká se také problematiky církví a sekt. Oblast ekonomie je nastavena směrem k praxi, k nakládání s penězi. Ve filozofické části se studenti pokouší interpretovat jednoduché filozofické texty. Seminář usiluje o zlepšení orientace studentů v současném aktuálním dění, o dobré zvládnutí případných přijímacích zkoušek na vysoké školy humanitních směrů.

Zeměpisný seminář

Zeměpisný seminář patří mezi volitelné přírodovědné semináře. Po obsahové stránce výuka předmětu volně navazuje na témata předmětu povinného, která dále prohlubuje a rozšiřuje tak, aby studenti úspěšně zvládli požadavky profilové maturitní zkoušky a přijímacího řízení na vysoké školy geografického zaměření.

Předmět vychází z katalogu požadavků ke státní maturitní zkoušce a obsah odpovídá vzdělávacímu oboru Zeměpis RVP G. Z hlediska pracovních metod vyučující předmětu využívají jak práce ve skupinách, tak individuální přístup. Součástí práce v semináři je i samostatný ústní projev v podobě referátů politologických či odborně geografických zabývajících se probíranými tématy. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená základní didaktickou technikou.

Biologický seminář

Vyučovací předmět Biologický seminář je jedním z tradičních volitelných přírodovědných vyučovacích předmětů. V předmětu se realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie RVP G, který navazuje na základní učivo předmětu biologie a dále jej rozvíjí. Při jeho realizaci se vychází z katalogu požadavků k profilové maturitní zkoušce. Po obsahové stránce výuka předmětu volně navazuje na témata předmětu povinného, která dále prohlubuje a rozšiřuje tak, aby studenti úspěšně zvládli požadavky státní maturitní zkoušky a přijímacího řízení na vysoké školy biologického zaměření.

Z hlediska pracovních metod vyučující předmětu využívají jak práci ve skupinách, tak individuální přístup. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou (PC sestavou a diaprojektorem) a laboratoř vybavená mikroskopy, stereoskopickou lupou a potřebami pro mikroskopování.

Chemický seminář

Vyučovací předmět Chemický seminář je jedním z tradičních volitelných přírodovědných vyučovacích předmětů. V předmětu se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G, který navazuje na základní učivo předmětu chemie a dále jej rozvíjí. Při jeho realizaci se vychází z katalogu požadavků k profilové maturitní zkoušce. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená základní didaktickou technikou, bohatý sklad chemikálií a chemická laboratoř se základním vybavením. V tomto semináři je výrazně posílena praktická laboratorní činnost.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze činnost měřit, vztahuje se zároveň i k utváření klíčových kompetencí. Výsledky hodnocení jsou jedním z výstupů pro zpětnou vazbu. Škola povede žáky k tomu, aby dokázali hodnotit svoji práci i práci spolužáků také sami. S pravidly hodnocení a kritérii jsou žáci seznámeni jednotlivými vyučujícími předem na začátku školního roku. Ve výchovně vzdělávacím procesu probíhá hodnocení žáků průběžně a celkově. Průběžné se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech, celkové hodnocení z jednotlivých předmětů a z chování se objevuje za 1. a 2. pololetí školního roku na vysvědčení. Chování je hodnoceno odděleně od vyučovacích předmětů.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující. Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů; termín rozsáhlejších písemných prací (více než 20 minut bez administrace) oznamuje učitel předem a zapisuje do třídní knihy. V jednom dni je povoleno psát nejvýše 2 takovéto práce.
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní;
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku školního roku;
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.);

Za stávajících podmínek dává škola přednost hodnocení známkou – klasifikací. Tento způsob převažuje zejména u ústního zkoušení. Učitelé mohou využívat v jednotlivých předmětech také hodnocení bodové nebo procentuální, a to především u kontrolních písemných prací, testů apod.

Praktické dovednosti jsou u žáků hodnoceny zejména v předmětech informatika, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova.

O výsledcích hodnocení jsou rodiče žáků osobně informováni dvakrát ročně na třídních schůzkách, dále mají možnost obrátit se kdykoliv po ohlášení na třídní učitele a další vyučující. O neprospěchu žáka jsou rodiče informováni třídními učiteli

před ukončením pololetní klasifikace. Znamky žáků jsou průběžně zaznamenávány do elektronické klasifikace. O hodnocení a klasifikaci žáka pojednává podrobně Školní řád.

Hodnocení výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech

Klasifikace je prováděna ve stupních prospěchu:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže činit závěry ze získaných vědomostí, v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, činí závěry z prováděných činností, zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb.

2 – chvalitebný – žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly, dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí, v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb.

3 – dobrý – žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti, při jeho činnosti je třeba občasné nápovědy učitele, v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry, zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky.

4 – dostatečný – žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly, dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je, při samostatné práci je schopen určit postup řešení, v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje, pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry, zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb.

5 – nedostatečný – žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly, stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky, při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení, v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných chyb, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje, nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry, zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu.

Hodnocení chování žáka

Klasifikace je prováděna ve stupních prospěchu:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu, méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob.

3 – neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování, dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob, záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

Celkové hodnocení

- **prospěl s vyznamenáním** – není-li v žádném povinném předmětu horší stupeň než 2 a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je velmi dobré
- **prospěl** – není-li v povinném předmětu klasifikován stupněm 5
- **neprospěl** – je-li klasifikován v povinném předmětu stupněm 5

Kritéria hodnocení

Při klasifikaci ve vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí:

- kvalita a rozsah získaných kompetencí
- přesnost, ucelenost a trvalost osvojených požadovaných pojmů, definic, zákonitostí a faktů
- schopnost samostatně uplatňovat osvojené poznatky
- schopnost samostatně studovat vhodné texty
- pohotovost při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností
- přesná jazyková a odborná správnost ústního i písemného projevu
- osvojení potřebných činností a jejich tvořivá aplikace
- vztah žáka k vykonávaným činnostem

Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem k cílům stanoveným.

Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru, poukazuje i na ty cíle, kterých dosaženo nebylo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků a formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech oslovených skupin s možností zpětného ovlivňování programu školy. S využitím kritické sebereflexe má pak naše škola možnost zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělání.

Na přípravě a realizaci autoevaluace se podílí pracovní tým sestavený z učitelů zodpovědných za jednotlivé oblasti školní práce. Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou dány vyhláškou 15/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů (vyhl. 195/2012 Sb.). Cíle, kritéria a nástroje hodnocení nastavuje škola. Nejedná se o proces uzavřený a konečný, škola může práci v oblasti autoevaluace podle nových zjištění usměrňovat.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy

- a) podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání
- c) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělání
- d) výsledky vzdělávání žáků
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení vlastního hodnocení školy

ad a) podmínky ke vzdělávání

- **cíle** – udržení stávajících podmínek ke vzdělávání, zhodnocení výchozího stavu a zjištění rezerv, modernizace odborných učeben a zázemí školy, kvalitní vybavení s patřičným využitím
- **kritéria** – demografické podmínky, vybavenost učebnicemi a literaturou, pomůckami, výukovými programy, multimediální technikou, využití multimediální techniky a pomůcek při výuce

- *nástroje* – ekonomická analýza, granty a projekty, inventář materiálového vybavení (inventář skladu učebnic, knihovny), rozbor s předsedy PK, hospitační činnost
- *čas. rozvržení* – průběžně, v době možnosti nákupu dalšího vybavení

ad b) průběh vzdělávání

- *cíle* – efektivní, pestrá a tvůrčí práce učitelů
- *kritéria* – zájem o studium na naší škole, úspěchy žáků v předmětech, soutěžích a olympiádách, výsledky v testování, zpětná vazba maturantů, srovnání prospěchu s minulými školními roky
- *nástroje* – hospitační činnost vedení, vzájemná hospitační činnost učitelů, srovnávací testy ČŠI, hodnocení práce předsedou PK, rozhovor či dotazník pro maturanty
- *čas. rozvržení* – průběžně + jednou ročně hodnocení předsedou PK

ad c) podpora školy žákům, spolupráce školy, žáků, rodičů a zřizovatele

- *cíle* – přístup žáků k informacím, umožnění studia v zahraničí vynikajícím žákům, individuální přístup k nadaným, problémovým i hendikepovaným žákům, spolupráce se Spolkem rodičů, Školskou radou, Studentskou radou, Plzeňským krajem jako zřizovatelem.
- *kritéria* – využívání ICT a knihovny, účast žáků v olympiádách a soutěžích, zapojení žáků do života školy, ohlasy zřizovatele, spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou.
- *nástroje* – organizace jazykově-poznávacích zájezdů, zapojení se do projektů, konzultační hodiny učitelů, rozbor výsledků soutěží, aktivní spolupráce výchovného poradce a metodika prevence s vedením, učiteli a rodiči, třídní schůzky + individuální konzultace, zasedání Školské rady, setkání Studentské rady s ředitelem školy, dotazníky vypracované školou
- *čas. rozvržení*: průběžně +2x ročně schůzka se Školskou radou, Radou SRPŠ

ad d) výsledky vzdělávání žáků

- *cíle* – úspěšné absolvování studia, dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících možnostem žáků
- *kritéria* - pololetní hodnocení – klasifikace, úspěšnost žáků v soutěžích, hodnocení ČŠI, úspěšnost při maturitní zkoušce, úspěšnost přijetí na VŠ
- *nástroje* – statistika tříd, předmětů, rozbor výsledků testování, informace pořadatelů soutěží, statistika maturitních zkoušek a přijatých na VŠ
- *čas. rozvržení* – průběžně + po uveřejnění výsledků soutěží, maturit

ad e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP

- ***cíle*** – efektivní chod školy, odborný růst pedagogických pracovníků, stabilní a profesionální učitelský sbor, zkvalitnění pracovního prostředí zaměstnanců
- ***kritéria*** – výsledky kontrol, hodnocení práce školy a vedení školy učiteli, zájem a účast na DVPP
- ***nástroje*** – systém kontrol vedení školy, kontrolní činnost ze strany zřizovatele, dotazník a pohovory s učiteli, individuální hodnocení úrovně kurzů
- ***čas. rozvržení*** – průběžně

ad f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- ***cíle*** – vytvářet objektivní obraz školy na veřejnosti a v médiích
- ***kritéria*** - propagace školy v médiích, významné úspěchy žáků, uplatnění absolventů, školní aktivity, materiální a technické vybavení
- ***nástroje*** – výroční zpráva o činnosti školy, rozbor výsledků školy u státní maturity, zpráva výchovného poradce ohledně výsledků přijetí absolventů na VŠ, portfolio školních úspěchů, publikování článků o škole v médiích
- ***čas. rozvržení*** – 1x ročně (výroční zpráva o činnosti, závěrečná pedagogická rada) + průběžně